БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 201 (18.678). ● Жума, 1983 йил 2 сентябрь ● Баҳоси 3 тийин.

ТЕРИМ БОШЛАНДИ!

ОЛТИН ҚЎЛЛИ ПАХТАКОРЛАР ОМАД СИЗГА ЁР БЎЛСИН!
ХИРМОНИНГИЗГА БАРАКА!

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши ҳақида шу йил 1 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	0,40	1,37
Навоий	0,10	0,10
Сурхондарё	0,04	0,04
ҚҚАССР	0,03	0,03
Самарқанд	0,02	0,02
Андижон	—	—
Жиззах	—	—
Қашқадарё	—	—
Наманган	—	—
Сирдарё	—	—
Тошкент	—	—
Фарғона	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича:	0,4	0,12

Суратда: учрашув пайти.

ЎзТАГ фотоси.

ПАРТИЯНИНГ АКТИВ ЖАНГЧИЛАРИ БЎЛАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитетида партия ветеранлари билан бўлган учрашув барча авлодларга мансуб бўлган совет кишилари дилида қайноқ акс садо берди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ёрқин, сермазмун нутқи Ўзбекистонда яшовчи ва ишловчи ветеранларнинг катта отряди учун жанговар ҳаракат программаси бўлди. Ленин гвардияси жангчиларининг ғоят бой тажрибасидан ҳозир замонамизнинг конкрет проблемаларини ҳал этиш учун, КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг қарорларини, ўн биринчи беш йиллик планларини бажариш учун самарали равишда фойдаланилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида 1 сентябрь куни партия ветеранлари билан учрашув бўлиб ўтди. Революцияда қатнашган, душманларга қарши жангларда ёш Советлар республикасини қаттиқ туриб ҳимоя қилган, янги жамиятга пойдевор қўйган, Улуғ Ватан урушидаги ғалабага замин яратган, халқ хўжалигини қайта тиклашда иштирок этган, беш йилликлар топшириқларини бажариш учун фидокорона меҳнат қилган кишилар Қорақалпоғистон АССРдан ва республиканинг барча областларидан Тошкентга келдилар.

Учрашувни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари **Т. Н. Осетров** очиб, бундай деди.

— Партиямизда меҳнаткашларнинг турли категориялари билан учрашиб туриш, суҳбатлашиш, сиёсий иш, хўжалик ва маданий қурилишнинг актуал масалалари юзасидан маслаҳатлашишдан иборат ленинча яхши анъана қарор топди. Биз бу ерда сизларга миннатдорчилик сўзларини изҳор этиш учунгина тўпланганимиз йўқ. Ўртоқ Ю. В. Андропов ўз нутқида қуйидаги ажойиб сўзларни айтди: «Ветеранлар — янги турмуш қуришнинг ноёб тажрибаси, бутун инсоният бойлигига бойлик қўшган тажриба соҳибларидир». Сизнинг тажрибангиз, сизнинг билимларингиз бугунги кунда Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари олдида турган янги вазифаларни ҳал этиш учун ғоят зарурдир.

КПСС Марказий Комитетидаги учрашув қатнашчиси, иттифоқ аҳамиятидаги шахсий пенсионер, 1918 йилдан КПСС аъзоси О. С. Паршин сўз олади.

Кўпгина ўртоқларим каби менинг ҳам 1921 йил мартида РКП(б) X съезди ишлаб турган пайтда В. И. Лениннинг партиядаги ва мамлакатдаги аҳвол тўғрисида ўртоқларча суҳбатлашиш учун кекса большевикларни тўплаганлиги эсимда. КПСС Марказий Комитетидаги учрашув — ленинча анъананинг давомидир. Совет кишилари авлодларининг алоқаси давомийдир, партиямизнинг бутун тарихи буни тасдиқлаб турибди.

Ҳозир 85 ёшдаман, шундан 65 йили мобайнида партиямиз сафидаман. Менинг авлодим зиммасига революция қилиш, мамлакатни вайронгарчиликлардан тиклаш, социализм пойдеворини қуришдек жуда қийин ва айни вақтда ғоят фахрли тарихий вазифа тушди. Ёшлигимдаги ўртоқларимдан бу ерга тўпланганларнинг ҳар бири барча тенгқурларимиз каби босиб ўтилган йўлга, фидокорона меҳнат ва қаҳрамонона зафарлар йўлига ифтихор билан назар ташлашлари мумкин.

Юрий Владимирович Андропов совет кишиларининг ҳар бир авлоди умумий ишнинг ўзига хос улушини бажаришга мушарраф бўлмоқда, деб жуда тўғри айтди. Зотан биз кекса коммунистлар Октябрь ғояларига, Ленин ғояларига садоқат билан хизмат қиладиган кишиларнинг бизнинг ўрнимизни олишларига ишонавершимиз мумкин. Ҳар бир партия ветерани, ҳар бир меҳнат ветерани ёшларнинг мураббийси бўлиши муҳимдир. Ҳаёт воқеаларини кўравериб кўзимиз пишган ва эзгуликнинг қадрига етадиган бизлар ёшлар билан мулоқотда зарур сўзларни бемалол топа оламиз.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Бизнинг бугунги суҳбатимиз КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг партия ва меҳнат ветеранлари билан бўлиб ўтган учрашуви зўр таассуроти остида ўтмоқда. Коммунистлар авлодларининг давомийлиги, улуғ ишлар ва зафарлар эстафеталарининг партиямиз Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюроси намуна қилиб кўрсатаётган ажойиб ленинча анъанаси совет халқи олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда яхши хизмат қилмоқда.

Ҳозиргина бу ерда янграган нутқлар ҳаммамизни бениҳоя ва астойдил тўлқинлантирди. Бу нутқлар ўзининг жуда бой тажрибасини, билим хазинасини, бутун ҳаётий ғайрат-шижоатини умумпартиявий ишимизга тўла-тўкис сарфлашга, Владимир Ильич Ленин васият қилиб қолдирган идеалларни рўёбга чиқаришда актив қатнашишга сидқидилдан интилиш руҳи билан суғорилган. Шу залда ҳозир бўлган партиямиз шонли ленинча авлодининг барча намояндаларига, большевиклар гвардиясининг ҳамма ветеранларига, улуғ революцион меҳнат армиясининг донгдор жангчиларига шу туйғу хос эканлигига ишончимиз комил ва буни жуда яхши биламиз.

Сизларнинг Совет ҳокимияти учун курашдаги қаҳрамонлигингиз, социалистик қурилиш жараёнидаги фидокорона меҳнатингиз, севикли Ватаннинг шон-шарафи ва мустақиллиги учун жанглардаги мардона жасоратингиз — Улуғ Ватанимиз таржимаи ҳолидаги муҳим ва муносиб босқичлардир.

Кекса авлодларнинг бу ажойиб фазилатлари — тарих бисотигина эмас. Бу фазилатлар ҳозир ҳам партия ишига, халқнинг бунёдкорлик зафарларига садоқат билан хизмат қилмоқда. Ҳамон ишлаб чиқаришда меҳнат қилиб келаётган, ўзларининг қалб ҳароратларини ёшларни тарбиялашга сарфлаётган, пропагандист ва мураббийлар бўлган ветеранларнинг гражданлик позицияси бениҳоя зўр ҳурмат, ҳаққоний таҳсин ва ифтихорга сазовордир.

Азиз ўртоқлар! Чин қалбдан отилиб чиққан миннатдорчилик ва ташаккур сўзларини, сиҳат-саломатлик, сўнмас куч-ғайрат, муваффақият ва узоқ бахтиёр умр тилаб билдирилган истакларимизни қабул этгайсизлар. Сизларнинг ажойиб ишларингиз ва ташаббусларингиз фарзандлар ва набираларнинг ишлари ва ташаббусларида давом этаверсин, авлоддан авлодга ўтаверсин, мана, 80 йилдан бери шонли Коммунистик партиямиз рўёбга чиқариш учун курашиб келаётган истиқболга муносиб янги ажойиб мазмун билан тўлиб бораверсин.

Коммунистлар учун ҳаёт тажрибаси, — деди Юрий Владимирович Андропов, — шундай бир чўққидирки, унинг тепасига чиқиб олганда очиладиган уфқларни, ҳаёт, ривожланган социализм практикаси олдимизга қўядиган вазифаларни амалга ошириш учун новаторлик йўлларини яхшироқ кўриш мумкин. Бинобарин, Марказий Комитетнинг ветеранлар билан большевиклар гвардияси чинакам бебаҳо тажрибасидан коммунизм иши учун қандай қилиб янада оқилона ва имкони борича кўпроқ наф келтирадиган тарзда фойдаланиш хусусидаги ошкора мулоқати КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорларини, ўн биринчи беш йиллик режаларини бажариш билан боғлиқ бўлган энг муҳим тадбирларига ҳамоҳанг бўлиб тушади. Биз сиз билан бугунги суҳбатимизга ҳам худди шу позициялардан қараймиз.

КПСС Марказий Комитетида ветеранлар билан ўтказилган учрашувда таъкидлаб ўтилганидек, экономикани интенсив ривожланиш изига солиш — ҳозирги муҳим вазифадир. Эндиликда биз ишлаб чиқарувчи кучларда чуқур сифат ўзгаришлари пишиб етилган ва муқаррар бўлиб қолган ҳамда шунга мувофиқ равишда ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштириш зарур бўлган бир маррага етиб келдик. Июнь Пленуми чиқарган мана шу принципиал аҳамиятга молик хулоса экономика соҳасидагина эмас, шу билан бирга, онг соҳасида, умуман жамиятнинг устқурмаси соҳасида ҳам ишимизнинг мазмунини белгилаб беради.

Бу ўринда гап ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш, унинг самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини тубдан юксалтириш сингари вазифалар тўғрисида бормоқда. Гап фан ва техника революцияси ютуқларини, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишнинг илғор тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш тўғрисида бормоқда. Гап ижтимоий муносабатларни янада такомиллаштириш, мулкнинг икки формасини ягона умумхалқ мулки қилиб аста-секин қўшиб юбориш, жамиятнинг синфсиз структурасини қарор топтириш тўғрисида бормоқда.

Меҳнаткашларнинг сиёсий маданиятини ошириш, ташаббускорликка ва социалистик омилкорликка, меҳнатга ва социалистик мулкка онгли, ҳалол муносабатда бўлишга, меҳнат ва турмуш маданиятидан тортиб то оқилона истеъмол ва юксак эстетик талаб-эҳтиёжлар маданиятигача ғоят кенг маънодаги социалистик цивилизацияни вояга етказишга қаратилган янги типдаги иқтисодий тафаккурни вужудга келтириш — яна бир катта ва муҳим вазифадир.

Булар — катта, истиқболли проблемалар бўлиб, биз уларни энг яқин пайтдаги мақсадларимизни амалга ошириш учун нақадар зўр ғайрат билан киришсак, шу қадар муваффақиятлироқ ҳал этаверамиз. Ихтиёримиздаги нарсаларнинг ҳаммасида тартиб ўрнатиш, ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий потенциалдан самарали фойдаланишни таъминлаш, қишлоқ хўжалиги, транспорт, хизмат доирасининг баъзи тармоқларидаги қолоқликни тугатиш, Озиқ-овқат программасининг амалга оширилишини таъминлаш — бош вазифадир, — бу ишда ҳам биз, азиз ўртоқлар, сизларнинг мададингизга таянамиз.

Илм-фаннинг кучини бой амалий тажриба билан, сиёсий ва иқтисодий маорифни хўжалик қурилишида меҳнаткашлар ташаббуси, ижодкорлиги ва ғайратини ривожлантириш билан бирга қўшиш нақадар муҳимлиги ҳақида гапиришга эҳтиёж бўлмаса керак. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми масалани айни шу тарзда ленинчасига қўймоқда, Юрий Владимирович Андропов ветеранлар билан учрашувда айни шу нарсани яна бир бор таъкидлаб ўтди.

Азиз ўртоқлар! Иш услубини такомиллаштириш, давлат, план ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш соҳасида Марказий Комитет берган йўл-йўриқларни изчиллик билан амалга ошириш натижасида республика экономикасининг ривожланиш суръатлари сезиларли равишда кучайганини, одамларнинг фаровонлиги ва маданияти янада ошиб бораётганини ўзларингиз биласиз.

Шу беш йилликнинг биринчи ярмида саноат ишлаб чиқариши ҳажмларини ўстириш топшириқлари ошириб бажарилди, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш плани бажарилди. Пландан ташқари 700 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш айниқса тез суръатлар билан кўпаймоқда. Олий сифат категориясидаги маҳсулот салмоғи ўсди.

Беш йиллик бошланганидан бери 38 та йирик саноат корхонаси ишга туширилди, 6,2 миллион квадрат метр уй-жой, кўпдан кўп турли маданий-маиший объектлар қурилди.

Қишлоқ хўжалигида пахта, дон, сабзавот, мева, чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планлари муваффақиятли бажарилди.

Аммо партия бизга эришилган натижаларга танқидий баҳо беришни ўргатмоқда. Эътироф қилиш керакки, бу соҳада халқ хўжалигимизнинг барча тармоқларида ҳали ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун фойдаланилмаётган резервлар ва имкониятлар бор.

Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари бизни қаноатлантира олмайди. Маҳсулот етказиб бериш интизоми ҳозирча кўп ҳолларда пастлигича қолмоқда. Айрим корхоналардаги ишлаб чиқариш қувватларидан ҳамон тўла-тўкис фойдаланилмаяпти, маҳсулот сифати суст яхшиланмоқда. Қурилиш министрликлари топшириқларни уддалай олмаяпти.

Хуллас, эскичасига ишлаш одати, ташаббуссизлик ва ишга ижодий ёндашмаслик, айрим раҳбарларнинг одамларни ташкил этиш, қизиқтириш маҳорати етишмаслиги ҳали ҳам сезилиб турибди. Қолоқлик ва бюрократизм, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик кўринишлари бизга жуда халақит бермоқда. Мана шуларнинг ҳаммасини тугатиш, қатъият ва муросасизлик билан бутунлай йўқ қилиб ташлаш зарур.

Ишлаб чиқаришдаги юксак уюшқоқлик, интизом ва тартиб—иқтисодий ўсишнинг катта резерви эканини бугун сўзга чиққан ўртоқлар тўғри айтиб ўтишди. Шу йилнинг саккиз ойи мобайнидаги ишимизнинг якунлари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг йўлини амалга ошириш ишлаб чиқариш қувватларини, моддий ва молиявий ресурсларни кўпайтирмаган ҳолда салмоқли натижаларга эришиш мумкинлигидан яққол далолат бериб турибди. Аммо ишлаб чиқаришда тартиб ўрнатиш, интизомни мустаҳкамлаш — қисқа муддатли кампания эмаслигини ҳамон ёдда тутишимиз керак.

Ишлаб чиқаришнинг бошдан оёқ бутун уклади — унинг оқилона ташкил этилиши, аниқ иш мароми, меҳнатга қараб ҳақ тўлаш принципи оғишмай ўтказилиши билан интизом вужудга келтирилади ва кучайтирилади.

Ишлаб чиқаришнинг сифатини ўстиришни таъминлаши лозим бўлган иқтисодий, социал, маъмурий тадбирлар системасида идеологик, тарбиявий тадбирлар алоҳида ўрин олади, ветеранлар мана шуларни: ирода ва эътиқод, билим ва тажриба, шахсий намуна ва жўшқин даъваткор сўз бирикмасини жуда яхши эгаллаб олганлар.

Қисқа қилиб айтганда, интизом масалалари комплекс ҳал этишни, ҳам моддий, ҳам ташкилий, ҳам маънавий омилларни ҳисобга олишни талаб қилади.

Бу талаб ҳар қандай мураккаб вазифага тааллуқлидир. Азиз ўртоқлар, бу ишда ҳам сизларнинг ажойиб фазилатларингиз бебаҳо аҳамиятга эга бўлади. Ёшларни тарбиялаш — ғоят кенг маънода: профессионал, ғоявий-сиёсий, маънавий жиҳатдан тарбиялаш ҳақида гап борганида шу фазилатларингиз, айниқса, зарур ва муҳимдир.

«Ҳар бир партия ветерани, ҳар бир меҳнат ветерани ёшларнинг мураббийси бўлиши керак», — Юрий Владимирович Андропов масалани шу тарзда қўйди. Ёш авлод билан ишлашга ветеранларни янада кенг жалб қилишни партия ёшларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаш таъсирчанлигини оширишнинг, бутун идеология фаолиятининг муҳим воситаси деб билади. Чунки гап мамлакатнинг келажаги ҳақида бормоқда, зотан Улуғ Октябрь байроғига ҳеч бир хилоф иш қилмайдиган, бошланган ишни давом эттиришга қодир бўлган фарзандлар оталарининг ўрнини олишига жамиятнинг ишончи комил бўлмоғи керак.

Ҳозирги ёш авлод учинчи минг йилликни бошлашдек жуда мураккаб вазифаларни ҳал этмоғи лозим. Ҳозирги йигит ва қизлар мамлакатнинг бутун тарихи мобайнидаги энг саводхон, профессионал жиҳатдан энг билимдон кишилардир. Уларнинг жуда кўпчилиги социалистик қурилишда актив қатнашмоқдалар, оталар ишини муносиб равишда давом эттирмоқдалар.

Бироқ биз ёшларнинг орасидаги салбий ҳодисаларни ҳам кўриб турибмиз. Умумий манзара қаршисида текинхўрлик, меҳнатда ва жамоат ҳаётида пассивлик, интизомсизлик сингари айрим ёшларга хос иллатлар кўзга ташланмоқда. Совет жамиятининг тарихий ютуқлари ҳақиқий қадр-қимматини равшан кўрмаётган ёшлар ҳам бор.

Шу боисдан ҳам социализмнинг инсонга бераётган жуда катта социал ва маънавий неъматларини активлик билан моҳирона кўрсатиб бериш ва пропаганда қилиш, меҳнат социалистик турмуш тарзининг энг қимматли белгиси эканини очиқ-равшан тушунтириш керак.

Кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ветеранлар билан учрашувдаги нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган махсус қарор қабул қилди. Бу қарорда барча меҳнат коллективларида, мактабларда, ҳунар-техника билим юртларида ветеранларнинг ёшлар билан мулоқотини қандай қилиб ривожлантириш, уларни ўспиринлар билан ишлашга жуда кенг жалб этиш, қайси энг таъсирчан форма ва методлардан фойдаланиш кераклигини чуқурроқ ўйлаб кўришларига қаратилган тадбирлар муҳим ўрин олди.

Кекса, тажрибали ишчи ва колхозчиларнинг энг яхши намунаси, уларнинг обрў-эътибори интизомни мустаҳкамлаш учун умумий курашда жуда катта роль ўйнаши мумкин. Масалан, ветеранларни профилактика кенгашлари составига киритиш, уларнинг кўпгина корхоналардаги комсомол йиғилишларида, ёш ишчиларнинг ҳатти-ҳаракатларини муҳокама қилишда иштирок этишлари ҳозирнинг ўзидаёқ катта тарбиявий самара бермоқда. Марказий Комитет партия комитетларига коммунистик меҳнат мактаблари, халқ университетлари, ёшларнинг ётоқхоналари ишида ветеранларнинг ёрдамидан активроқ фойдаланиш ҳақида йўл-йўриқ бермоқда.

(Давоми иккинчи бетда).

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Вьетнам Социалистик Республикасининг миллий байрами муносабати билан Вьетнам Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ле Зуанга, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинга, ВСР Министрлар Советининг Раиси Фам Ван Донгга, ВСР Миллат мажлисининг Раиси Нгуен Хиу Тхога табрик телеграммаси йўлладилар.

Ўтган 38 йил мобайнида, деб уқтирилади телеграммада, Вьетнам халқи ўзининг жанговар авангарди — атоқли революционер — интернационалист Хо Ши Мин тузган ва тарбиялаган Вьетнам Коммунистик партияси раҳбарлигида кураш, меҳнат ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтди. Вьетнамнинг қаҳрамон ўғил ва қизлари ўз ватанининг озодлиги, мустақиллиги ва миллий суверенитетини империализм ва гегемонизм кучларининг ҳамлаларидан қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, кураш мақсадини равшан англовчи, марксизм-ленинизм музаффар таълимоти билан қуролланган партия раҳбарлигидаги халқнинг иродасини букиб бўлмаслигини яққол исботладилар.

Вьетнам меҳнаткашларининг социализм моддий-техника базаси асосларини қуришдаги, экономика ва маданиятни ривожлантиришдаги, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашдаги, халқнинг турмуш даражасини юксалтиришдаги ютуқлари совет кишиларини астойдил қувонтиради.

Вьетнам қардош партиялар ва мамлакатларнинг халқлар тинчлиги ҳамда хавфсизлиги учун, уруш хавфига қарши биргаликдаги курашига муҳим ҳисса қўшмоқда. Вьетнам Социалистик Республикасининг Лаос Халқ Демократик Республикаси ва Кампучия Халқ Республикаси билан мустаҳкам ҳамкорликда жануби-шарқий Осиёни тинчлик, барқарорлик ва ҳамкорлик зонасига айлантириш учун ўтказаётган изчил йўли халқаро турмушнинг таъсирчан омили бўлиб қолди.

Совет—Вьетнам алоқалари йил сайин тобора кенг миқёс ва кўп қиррали характер касб этмоқда, ҳамкорлигимизнинг самарадорлиги ошмоқда. Социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашда партияларимиз билан халқларимизнинг баҳамжиҳат ҳаракати тобора мустаҳкамланиб бормоқда.

Совет кишилари ишчи ва деҳқонларнинг жануби-шарқий Осиёдаги биринчи давлати 38 йиллигини Вьетнам халқи билан биргаликда нишонлаб, марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига мувофиқ, СССР билан ВСР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартнома асосида муттасил ривожланиб бораётган қардошларча Совет—Вьетнам муносабатларини бундан буён ҳам мустаҳкамлашга аҳд қилганликларини изҳор этадилар. Бу йил биз мазкур Шартноманинг беш йиллигини нишонлаймиз.

Телеграммада Вьетнам халқига ВКП V съездининг мамлакатни социалистик қурилиш йўлидан янада олға силжитишга қаратилган қарорларини бажаришда янгидан янги муваффақиятлар тиланган.

(ТАСС).

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

Азиз ўртоқлар, сизларнинг билимингиз ва тажрибангизда партиямизнинг ғоят бой ғоявий мероси, коммунистик қурилиш назарияси ва практикаси мужассамлашган, шу сабабли сизлар ёш авлод ўртасида марксизм-ленинизмни, партия тарихи ва сиёсатини, унинг социализм қурилиши турли босқичларидаги фаолиятини пропаганда қилишни яхшилаш учун кўп иш қилишингиз мумкин.

Тарбия ҳақида сўз кетганда ёшларнинг синфий онгини, одамларимизнинг сиёсий ҳушёрлигини ошириш, баъзан чет эл радиоэшиттиришларини такрорловчи турли-туман иғволар ва мишмишларнинг тарқатилишига қарши кураш ҳақида ҳам гапириб ўтмоқ керак. Июнь Пленумида айтилганидек, биронта коммунист бундай ҳодисаларга бепарво қарай олмайди.

Ёшларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаш билан бирга ветеранларнинг ёшларда ватанпарварлик ва интернационализм, Ватанни ҳимоя қилишга шай бўлиб туриш туйғусини шакллантиришда ёрдам беришлари бу ишда жуда муҳимдир.

Коммунистик партиянинг социалистик Ватанимиз бахт-саодати ва равнақи тўғрисидаги, совет кишиларининг иқболи ва фаровонлиги ҳақидаги ғамхўрлиги унинг халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун, янги урушнинг олдини олиш учун тинимсиз кураши билан чамбарчас боғланган. Матбуотдан сизларга яхши маълумки, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида ўртоқ Ю. В. Андроповнинг бир гуруҳ американлик сенаторлар билан суҳбати якунларини кўриб чиқиб, маъқуллади.

Бу суҳбат чоғида, шунингдек Юрий Владимировичнинг «Правда» газетаси саволларига жавобларида СССРнинг Совет — Америка муносабатларини ривожлантириш, мустаҳкам тинчлик учун кураш масалаларидаги принципиал йўл-йўриқлари яна таъкидлаб ўтилди, Совет Иттифоқининг қуролланиш пойгасини жиловлашга, ёппасига ва батамом қуролсизланишга қаратилган янги тинчлик ташаббуслари баён қилиб берилди.

Партиянинг ленинча тинчликсевар сиёсатини барча совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният астойдил маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда. Бу сиёсат сизларга, ветеранларга, иккинчи жаҳон урушининг ҳамма машаққатларини елкама-елка кўтариб ўтган кишиларга айниқса, азиздир. Шу сабабли сизлар КПСС билан Совет давлатининг ташқи сиёсий йўлини тушунтириш ва пропаганда қилишга салмоқли ҳисса қўшишларингизни, ёшларимизни Ватанга астойдил муҳаббат ва садоқат руҳида, социализмнинг улуғ ғалабаларини ҳимоя этишга тайёр бўлиб туриш руҳида тарбиялашингизни, ёшларни Совет Армияси сафларида хизматни ўташга тайёрлаш учун кўп иш қилишингизни умид қиламиз.

Ветеранларнинг оммавий-сиёсий ахборот системасидаги, аҳоли истиқомат қиладиган жойларда иш олиб боришдаги, халқ контроли группалари ва постлари фаолиятидаги, рус тилини ўрганишда ёшларга ёрдам беришдаги, совет халқи авлодларининг чамбарчас боғлиқлигини мустаҳкамлаш, жамиятимизни равнақ топтириш ва унинг бойликларини кўпайтиришга кўмаклашиш мақсадини кўзловчи бошқа ҳамма муҳим ишлардаги иштирокини активлаштириш тўғрисида қилинган таклифларни ҳам қўллаб-қувватлашларига ишонамиз.

Эндиликда ҳар бир коммунист ўз меҳнати билан, ижтимоий фаолиятдаги иштироки, турмушдаги феъл-атвори, ўзининг бутун турмуш-турмуши билан коммунистик ахлоқимиз принципларига содиқликни тасдиқлаши ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг самарадорлигини кўп жиҳатдан белгилаб беради. Лениннинг: «Коммунист бўлиш —тарбия ва интизом намунасини кўрсатиш» демакдир, деган фикри ҳозир ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир.

Партия ветеранлари мана шундай намуна кўрсатмоқдалар. Партия ташкилотларида бошланган ҳисобот ва сайловдан кекса жангчиларнинг ёш коммунистларга оталиқ қилиши соҳасидаги ижобий тажрибани мустаҳкамлаш учун ҳам фойдаланилади, деб ўйлайман.

Азиз ўртоқлар, биз ўз олдимизда турган барча вазифаларни ҳал этишда сизларнинг бебаҳо тажрибангизга, билимларингизга, сизлар асос солган ажойиб анъаналарга таянамиз.

Ҳозирги энг муҳим вазифа — республиканинг моддий ва маънавий потенциалини имкони борича кучайтиришдан ва унинг мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссасини кўпайтиришдан иборат.

Фан-техника тараққиётини белгилаб берувчи саноат тармоқларини ривожлантириш, саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатларини жадаллаштириш, маҳсулот сифатини ошириш ҳозирги бош масаладир.

Транспорт, капитал қурилиш ишини яхшилаш, иқтисодий ва социал-маиший объектларни ўз вақтида ишга тушириш, қурилиш сифатини ошириш — ҳозирги бош масаладир.

Озиқ-овқат программасини бажариш, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш — ҳозирги бош масаладир. Биз энг асосий экинимиз ва республика бойлигининг бош манбаи бўлган пахта етиштиришни бундан буён ҳам кўпайтиришимиз лозим. Биз дон етиштиришни бундан буён ҳам кўпайтиришимиз, ҳар йили тўрт миллион тонна ва ундан ҳам кўпроқ дон етиштириб беришимиз керак.

Биз мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни яқин йиллардаёқ — 7,5—8 миллион тоннага, шу жумладан картошка етиштиришни бир миллион тоннага етказишимиз лозим. Аҳоли жон бошига гўшт, сут, тухум истеъмол қилишни ҳозирги кунга нисбатан бир ярим баравар кўпайтириш учун чорвачилик маҳсулоти етиштиришни бир ярим-икки баравар кўпайтириш зарур.

Кўриб турибсизларки, республика олдида муҳим мураккаб ва масъулиятли вазифалар турибди. Тез орада биз Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 60 йиллигини нишонлаймиз. Бу — республика меҳнаткашлари турмушида катта ва муҳим воқеадир. Партия ва совет қурилишининг бевосита қатнашчилари бўлган сизлар учун бу воқеа айниқса, аҳамиятлидир.

Бу юбилейни экономика ва маданиятни ривожлантиришда, партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишда, планларни ва социалистик мажбуриятларни бажаришда янги-янги ютуқлар билан кутиб олиш керак. Мана шу вазифаларнинг ҳаммасини ҳал қилишда биз сизларнинг ёрдамингизга, сизларнинг актив иштирокингизга умид қиламиз.

Партия ва меҳнат ветеранлари корпуси яхши иш формасида турибди. Уларнинг актив меҳнат қилиш борасидаги интилишлари тўла-тўкис рўёбга чиқиши учун ҳамма зарур шароитларни яратиш, уларнинг сиҳат-саломатлиги ва омон-эсонлигига кун сайин эътибор бериш — барча ташкилотлар ҳамда коллективларнинг фахрли бурчи ва вазифасидир.

Партия ва ҳукуматнинг совет кишилари моддий ҳамда маънавий эҳтиёжларини тобора тўла-тўкис қондириш тўғрисидаги ғамхўрлиги бошқа тадбирлар билан бир қаторда мамлакатимиздаги социалистик турмуш тарзининг таркибий қисмларидан бири бўлмиш социал таъминот системасини изчиллик билан ривожлантириш ва такомиллаштиришда намоён бўлмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида республикада давлатнинг мана шу мақсадлар учун сарфлаган маблағи 48 миллион сўмга ортиб 1 миллиард 107 миллион сўмга етганини айтиш кифоя.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва гражданлар уруши қатнашчиларининг турмуш шароитларини янада яхшилаш тўғрисида» яқинда қабул қилган қарори партиянинг ветеранлар ҳақида доимий ғамхўрлигининг янги далилидир. Қарорда шу нарса белгилаб қўйилдики, Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва гражданлар урушида қатнашган КПСС аъзолари ҳам. партиясизлар ҳам шахсий пенсиялар тўғрисидаги Низомда кўзда тутилган шарт-шароитларга татбиқан иттифоқ, республика ва маҳаллий аҳамиятга молик шахсий пенсиялар олишга ҳақлидирлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Улуғ Октябрь революцияси ва гражданлар уруши қатнашчиларига уларнинг хизматларини эътиборга олиб, республика ва маҳаллий аҳамиятга молик шахсий пенсиялар тайинлаш ҳамда илгари тайинланган мана шундай пенсияларни кўпайтириш ҳақида, шунингдек бу шахсларга иттифоқ аҳамиятига молик шахсий пенсиялар тайинлаш ёки шу пенсияларни ошириш тўғрисида илтимосномалар билан мурожаат қилиш юзасидан ҳозир масала киритмоқда ва бу масалани шу йилнинг 1 ноябригача ҳал этади.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва гражданлар уруши қатнашчиларига янги қўшимча имтиёзлар, жумладан, шаҳар транспортида, шаҳар атрофига қатновчи темир йўл ва сув транспортида ҳамда шаҳар атрофи маршрутларидаги автобусларда бепул юриш ҳуқуқи, санаторий-курортда даволаниш учун ҳар йили бепул путёвка олиш ҳуқуқи ва бошқа ҳуқуқлар берилиши ҳам кўзда тутилмоқда.

Бироқ Юрий Владимирович айтганидек, ветеранлар тўғрисидаги ғамхўрлик — молия масаласигина эмас. Бу— аввало, уларнинг ишлари ва режаларига меҳрибонлик билан самимий муносабатда бўлишдан, уларнинг ғоявий эътиқоди, турмушдаги омилкорлиги ва касб-кор тажрибасининг ажойиб хазинасидан имкони борича яхшироқ фойдаланиладиган маънавий муҳит вужудга келтиришдан иборат. Марказий Комитет республиканинг барча партия, совет, касаба союз, комсомол, жамоат ташкилотларига мана шундай йўл-йўриқ бермоқда.

Ҳурматли ўртоқлар, барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ўз ветеранлари билан, сизлар билан ҳақли равишда фахрланадилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети номидан сизларга аввалгидек руҳий навқиронлик, битмас-туганмас куч-ғайрат, юксак умидворлик, оммани партия билан халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашдек олижаноб ишингизда чин кўнгилдан, астойдил янги-янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсизлар.

Азиз ўртоқлар! Сизларга, ёр-биродарларингизга ва қариндош-уруғларингизга, фарзандларингиз ва набираларингизга сиҳат-саломатлик, битмас-туганмас бахт-саодат ва инсоний шодлик тилайман! Жамики эзгуликлар сизларга ёр бўлсин! **(Давомли қарсаклар).**

ПАРТИЯНИНГ АКТИВ ЖАНГЧИЛАРИ БЎЛАЙЛИК

(Боши биринчи бетда).

Биз, ветеранлар кўп миллатли республикамизнинг ёшлари ажойиб ёшлардир, деб ҳисоблаймиз. Биз улар билан учрашиб турамиз ва йигит-қизлар партиянинг даъватларини астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини, беш йиллик зарбдор қурилишларига сидқидилдан бориб, халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида фидокорона меҳнат қилаётганлигини, севикли Ватанимизни ҳимоя қилишга тайёрланаётганлигини кўриб турибмиз. Бу Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг, шахсан Шароф Рашидович Рашидовнинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашга, уларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашга, Совет Армияси сафларида хизмат қилиш учун тайёрлашга доим эътибор бераётганлиги натижасидир. Ҳурматли Шароф Рашидович, мамлакатимиздаги барча халқларнинг қардошлик ва дўстлик тили, миллатлар ўртасидаги алоқа тили бўлмиш рус тилини ўрганиш масалаларига катта эътибор бераётганлигингиз учун сизга алоҳида ташаккур изҳор қилишни истайман.

Жонажон партиянинг кекса авлод намояндалари меҳнат ва дам олиш шароитларини такомиллаштириш тўғрисидаги, баҳоли қудрат меҳнат фаолиятини давом эттиришни хохловчилар учун энг қулай шароитларни яратиб бериш ҳақидаги ғамхўрлигини ветеранларнинг ҳар бири миннатдорчилик билан тўлқинланиб кутиб олмоқдалар. Мен Москвадан қайтиб келиб, ўртоқларим билан учрашганимда уларнинг қалби қувончга тўлиб, чеҳраларидаги ажинлар йўқ бўлиб кетгандек туюлди, уларнинг овозлари янгроқ эшитилди. Бамисоли уларнинг кучига куч қўшилиб, ўн-йигирма йил яшаргандек бўлишибди. Биз ветеранлар партияга, халқимизга кераклмиз. Биз курашчилар ва бунёдкорлар сафини тарк этмаймиз ва партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари бизнинг бой тажрибамиздан тўла-тўкис фойдаланадилар, деб умид киламиз.

КПСС Марказий Комитетидаги учрашув қатнашчиси, У. Юсупов номидаги Катта Фарғона каналини эксплуатация қилиш бошқармасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ф. Ш. Шамсиддинов** сўзга чиқади:

КПСС Марказий Комитетида партия ветеранлари билан учрашув амалий, самимий вазиятда ўтди ва ҳар биримизнинг дилимизни тўлқинлантирди. Ҳар биримизни ҳаяжонга солаётган масалалар ҳақида ошкора, фойдали гаплашиб олинди. Бинобарин, биз шу учрашувни ўтказиш ташаббуси учун, бизга кўрсатилган эътибор учун, ветеранларнинг хизматларига берилган юксак баҳо учун партия Марказий Комитетидан, шахсан Юрий Владимирович Андроповдан астойдил миннатдормиз.

Юрий Владимирович Андроповнинг партия социализм қурган, жуда оғир урушда уни ҳимоя қилиб қолган ва одамларнинг халқлар тенглиги, дўстлиги ва қардошлиги тўғрисидаги азалий орзусини рўёбга чиқарган кишиларга офарин айтади, деган сўзлари бизга зўр куч-ғайрат ва бардамлик бахш этди.

Мен Москвадан қайтиб келгач меҳнат коллективларининг намояндалари билан учрашдим, партиямиз турмушидаги бу муҳим воқеа ҳақида батафсил гапириб бердим. КПСС Марказий Комитетидаги учрашув барча авлодларга мансуб совет кишиларининг дилида қизғин акс-садо берганлиги ҳамма жойда сезилиб турди.

Ҳозир партиямиз кенг миқёсда катта вазифаларни ҳал этмоқда, амалий ва ижодий вазиятда дадил ҳал этмоқда. Мамлакатда қарор топаётган ишчанлик, ўртоқларча талабчанлик, иш билан сўзнинг бирлиги муҳити, интизом мустаҳкамланаётганлиги, иш услуби ва методлари такомиллаштирилаётганлиги коммунистик бунёдкорлик режаларини ижодий равишда бажаришга ёрдам бермоқда.

Биз, ветеранлар, ўз ҳаётимизни жонажон партиямиз ва халқимизнинг улуғ ишларида актив иштирок этмасдан тасаввур қила олмаймиз.

Совет кишиларини ва аввало ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш — бутун партиянинг, ҳар бир коммунистнинг иши эканлиги КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленумида алоҳида таъкидлаб ўтилди. Биз ветеранлар ҳам партиянинг ҳар қандай топшириғини бажаришга доим тайёрмиз.

Эришилган натижалар бизни сидқидилдан қувонтирмоқда. Бироқ, ишлаб чиқаришда тартиб ва интизомни янада мустаҳкамлаш соҳасида ҳали кўп иш қилиниши керак. Ўртоқ Ю. В. Андропов таъкидлаб ўтганидек, юксак меҳнат маданияти тартиб ва интизомнинг энг ишончли гаровидир. Маънавий, моддий ва ташкилий омилларни бирга қўшгандагина бунга эришиш мумкин. Бу соҳада кўп нарса раҳбарга боғлиқ. Коллективларнинг ишбошилари ташкилотчилар, тарбиячилар бўлишлари, ижодий меҳнат қилиш ва шахсий камтарлик намунасини кўрсатишлари, топширилган иш учун юксак масъулият туйғусига эга бўлишлари керак.

Ҳозирги шароитда кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш, ҳар бир кишининг ўз иш жойида мажбуриятларини ҳалол бажаришига эришиши жуда муҳимдир. Менинг фикримча, меҳнатга ҳақ тўлаш формаларини ҳам такомиллаштириш лозим. Баъзи жойларда ҳануз учраб турадиган текисчиликка йўл қўймаслик керак. Иш ҳақининг миқдорини пировард натижалар билан, меҳнат сифати билан маҳкам боғлаб бориш, брак маҳсулот ҳақини ундириб олиш керак.

Партиямиз ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли товар обороти ва маиший хизмат ҳажмлари йил сайин ортиб боряпти, хизмат кўрсатиш соҳасининг моддий-техника базаси ривожланмоқда. Аммо афсуски, бизда бу соҳадаги ишларда камчиликлар ҳали оз эмас. Савдо-сотиқни ташкил этишда ҳамма жойда ҳам яхши тартиб ўрнатилган деб бўлмайди. Базаларда мол бўлса ҳам уни магазинларга етказиб беришда узилишлар бўлиб туради. Ўзининг товарлик туси ва сифатидан маҳрум бўлган маҳсулотни кўпинча савдо шахобчасига чиқарадилар. Харидорлар билан қўпол муомала қилиш каби ҳоллар барҳам топган эмас. Ана шу салбий ҳодисалар билан қатъий курашиш, аҳолига, хусусан қишлоқ аҳолисига маиший хизмат кўрсатишга эътиборни кучайтириш керак.

Тошкентдаги В. И. Ленин номли хотин-қизлар педагогика билим юртининг директори **М. Ш. Шарипова** ўз нутқида бундай деди:

— Халқимизда ўтмишни яхши билмай туриб, ҳозирги ҳаётни тушуниш ва уни муносиб равишда эъзозлаш қийин, деган гап бор. Мен ҳозир оғир уруш даврини эслаяпман.

1943 йил эди. Менинг эрим Ватан учун жонини фидо қилди, мен иккита ёш ўғлим билан қолдим. Бошимга тушган мусибатни айтиб беришим қийин. Ана шу оғир синов йилларида партия менга, ёш аёлга педагогика билим юртига бошчилик қилиш вазифасини ишониб топширди. У вақтда тажрибам йўқ эди, лекин коммунист ўртоқларим менга ёрдам беришди. Булар мени педагог ва раҳбар қилиб тарбияладилар. Мен ана шу ишонч ва ёрдамни ўз меҳнатим билан, ўзимнинг бутун ҳаётим билан оқлашга ҳаракат қилдим.

Педагогика билим юрти ташкил этилганига 60 йил тўлди. Бу коллективга раҳбарлик қила бошлаганимга бу йил 40 йил тўлади. Уруш вақтида оғир шароитларда ишлашга тўғри келди, лекин ҳар бир коммунист ўзининг юксак бурчини бажараётганлигини — ўқитувчи кадрлар тайёрлаётганлигини яхши билар эдим.

Ҳозир биз ажойиб туҳфа олдик.— Билим юрти учун бутун бир комплекс — замонавий асбоб-жиҳозлар билан таъминланган кўп аудиторияли ўқув корпуси, шинам ётоқхона, ошхона ва спорт зали қурилди. Келажакда тарбиячи педагог бўлиб етишадиган хотин-қизларни ўқитиш учун бутун шарт-шароит яратиб берилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми биз, ўқитувчилар олдига совет кишиларининг ёш авлодини, жанговар ўринбосарларимизни тарбиялашдан иборат жуда муҳим вазифани қўйди. Ҳозирги ёшларга назар солганимизда, қалбимиз қувонч ва ифтихорга тўлади. Дарҳақиқат муносиб ўринбосарлар етишиб, камол топмоқда!

Аммо, афсуски, ёшлар ўртасида енгил ҳаёт пайига тушиб, жамиятдан кўпроқ юлиб олиш, жамиятга камроқ беришга интилаётган кишилар ҳам учраб туради. Бутун гап шундаки, биз мактаб ўқувчиларини меҳнат қилишга яхши ўргатмаётирмиз, уларга меҳнат қилиш эҳтиёжи ва малакаларини, ишчи касбларига ҳурмат билан муносабатда бўлишни сингдирмаётирмиз.

Қишлоқда ўқувчилар меҳнат билан доим дўстлашиб, ўзларининг ишлаб чиқариш бригадаларида ишлаётган бўлсалар, шаҳар шароитида бу дўстлик асосан ўқув программаси доираси билан чекланиб қолади. Шу боисдан, менинг фикримча, шаҳарлардаги мактаб ўқувчиларини меҳнатдан баҳраманд қилиш формалари ва методлари тўғрисида ҳар томонлама чуқур ўйлаб кўриш зарур. Ўқитувчилар, партия ва меҳнат ветеранларининг бой ҳаётий ва профессионал тажрибаси бу соҳада катта роль ўйнайди.

1919 йилдан буён КПСС аъзоси, революция, уруш ва меҳнат ветеранлари Самарқанд шаҳар кенгашининг раиси **Р. Шокирбеков** сўз олади.

— Биз, ветеранлар,—дейди у,— партиямиз бизга юксак ишонч билдираётганлиги билан фахрланамиз. Ленин гвардиясининг жангчилари— олдинги сафларда бораётган коммунистлар ҳозирги кунда ҳам сўз ва ишлари билан меҳнат коллективларининг муваффақиятларини кўпайтирмоқдалар, йигит ва қизларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив қатнашмоқдалар. Республика далаларида мўл пахта ҳосили тўпланаётган ҳозирги долзарб кунларда Каттақўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз ветерани ўртоқ Қўлдошев икки бригада ёшларини ўз оталиғига олиб, бой тажрибасини уларга ўргатмоқда. Иштихон районидаги «Правда» колхозининг меҳнат ветеранлари, коммунистларидан Аҳмедов, Мамиров, Жўраев ўртоқлар партия комитетининг топшириғига мувофиқ ана шу қолоқ хўжаликни илғор хўжаликлар қаторига чиқариш учун социалистик интизомни мустаҳкамлаш соҳасида иш олиб бормоқдалар.

Республикамизда ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашни яхшилаш соҳасида қилинаётган ишлар биз, партия ветеранларини қувонтиради. Аммо шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, умумий таълим мактабларида ҳарбий тайёргарлик ҳали юксак даражага кўтарилган эмас. Менинг фикримча, ёшларни жисмоний жиҳатдан чиниқтиришга кўпроқ эътибор бериш, мактабларда спорт разрядчилари ва мастерларини кўпроқ тайёрлашга, оммавий спорт турларини ривожлантиришга эришмоқ керак. Ёшларни ҳарбий билим юртларига тайёрлаш ва танлаб олиш соҳасида катта ва фойдали иш қилинмоқда. Бу иш ёш авлодни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга жуда катта таъсир кўрсатади, мамлакат Қуролли Кучлари учун юқори малакали кадрларни шакллантиришга ёрдам беради.

Яна бир масалага тўхталиб ўтишни истайман. Ўзбекистонда музей, клуб ва кутубхоналар кўп. Ёшларни халқимизнинг жанговар ва революцион анъаналари руҳида тарбиялаш мақсадида ана шу муассасаларнинг ишида ветеранларнинг тажрибаси ва билимидан фаол фойдаланиш керак.

Қалбимиз уриб турар экан, кўнглимиз ҳам ёш. Биз партиянинг ишончини оқлаймиз, бутун халқ бахт-саодати йўлида зўр ғайрат билан ишлаймиз, улуғ Ленин иши учун курашамиз!

«Каракалпакцелинр и с » трести директорининг ўринбосари **П. Сеитов** сўз олади.

— Биз, — деди у, — ҳаётимизнинг барча соҳаларида пухта тартиб ва интизом ўрнатишга, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада юксалтиришга қаратилган тадбирларни қўллаб-қувватлаймиз.

Ўзбекистон Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг олдинги сафларида бораётганлиги бизни қувонтиради. Саноат тез суръатлар билан ўсмоқда, капитал қурилиш олға қараб катта қадам қўйди, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари тобора янги чўққиларни эгалламоқдалар. Мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун собитқадамлик билан иш олиб борилмоқда.

Аммо эришилган муваффақиятлар ҳақида гапирганда камчиликларни кўрмаслик мумкин эмас. Мен қурилиш проблемаларига эътиборни жалб этишни истар эдим. Республикада ҳар йили янги корхоналар, совхозлар, ирригация иншоотлари, мактаблар, болалар муассасалари, социал-маиший хизмат кўрсатадиган объектлар ишга туширилмоқда. Қурилиш сифати эса ҳали паст даражада турибди. Аввало, пудратчи ташкилотлар, лойиҳачилар, буюртмачилар ва бошқарув органлари бунинг учун айбдордирлар. Сифатсиз қураётган кишилардан қаттиқ талаб қилиш керак.

Қорақалпоғистон мамлакатимиз халқларининг қардошларча интернационал оиласида хўжалик ва маданий қурилишда тобора катта муваффақиятларга эришмоқда. Биз бу муваффақиятлар билан фахрланамиз, лекин шу билан бирга янада кўпроқ ютуқларни қўлга киритиш мумкинлигини ҳам тушунамиз. Барча бўғинларда тартиб ва интизом ўрнатиш учун қатъий кураш олиб бориш керак. Ҳар бир меҳнат коллективи, умуман олганда бутун жамиятимиз бундан ютиб чиқади.

Учрашувда сўзга чиққан ветеранлар бутун куч, билимимиз, тажрибамизни Ватанимиз социал-иқтисодий ва маънавий ривожлантириш вазифаларини ҳал этишга, унинг қудратини ва халқ фаровонлигини оширишга, жанговар ўринбосарларни — совет кишиларининг ёш авлодини тарбиялашга янада зўр ғайрат билан сарф қиламиз, деб ваъда бердилар.

Партия ветеранлари билан учрашувда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси **Н. М. Маҳмудова** сўзга чиқди. У ўз нутқида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: партия ветеранларнинг янги жамият барпо этишдек улуғ ишга қўшиб келаётган ҳиссаларини ғоят қадрлайди. Ветеранлар гражданлик ва партиявий бурчини ҳалол, фидокорона бажаришда, коммунистик идеалларга садоқатли бўлишда намуна кўрсатмоқдалар, уларнинг ҳаётий тажрибаси ва билими жанговар, жўшқин давримиз илгари сураётган вазифаларни ҳал этишга хизмат қилди ва бундан буён ҳам хизмат қилаверади.

Ўз сафларида олти миллионга яқин кишини бирлаштирган республика касаба союзлари КПСС XXVI съездини, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Касаба союз аъзоларидан бир миллион киши активлардан иборат. Булар орасида партия ва меҳнат ветеранлари ҳам оз эмас.

Маълумки, партия ишлаб чиқаришда уюшқоқлик ва тартибни кучайтириш, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш масалаларига жуда муҳим аҳамият бермоқда. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш соҳасидаги ишни кучайтириш тўғрисида» яқинда қабул қилинган қарори буни тасдиқлайди. Касаба союз ташкилотлари ҳам бу қарорни бажариш учун ҳамма чораларни кўрадилар. Кўп корхоналар «Меҳнатга яраша шон-шарафлар», «Касаба союз группасида интизомни бузадиган бирор киши ҳам бўлмасин» деган шиорлар остида меҳнат қилмоқдалар.

Биз меҳнат коллективларида тарбиявий ишни кучайтиришга, жамоатчилик фикрини ландавурлик, топширилган иш соҳасига масъулиятсизлик билан қараш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузиш каби ҳолларга қарши сафарбар қилишга тобора катта эътибор бермоқдамиз. Шу мақсадда ишчи йиғилишлари, доимий кенгашлар, коллектив шартномаларнинг роли, мураббийчиликнинг, ўртоқлик судларининг, жамоат юридик консультациялари ва кадрлар жамоат бўлимларининг таъсирчанлиги оширилмоқда.

Биз меҳнат унумдорлигини янада ўстириш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш, фан-техника тараққиётини тезлаштириш учун ҳали кўп иш қилиш кераклигини яхши биламиз.

Касаба союз ташкилотлари санаторий-курортларда даволаш, шу жумладан ветеранларни даволашни уюштириш соҳасида иш олиб бормоқдалар. Уларга ҳар йили санаторий, дам олиш уйлари, пансионатларга бориш учун минглаб йўлланмалар берилмоқда. Социал страхование бюджетидан шу мақсад учун 2 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарф қилинмоқда. Бундан ташқари, бир мингдан ортиқ уруш ветеранлари ҳар йили санаторий - профилакторийларда даволаниб ўз соғлиғини мустаҳкамлаб олмоқда. Халқ хўжалигида меҳнат қилишни давом эттираётган ветеранларга пенсия тўлаш учун 153 миллион сўм, яъни 1982 йилдагидан 12 миллион сўм кўпроқ сарфланмоқда. Касаба союз ташкилотлари бу соҳадаги ишларни такомиллаштириш учун кўп иш қилишлари керак.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Б. А. Алламуродов** партия ветеранларига мурожаат қилиб, шу гапларни айтди:

— Биз авлодларнинг ҳозирги учрашувида Ленин партияси ва Улуғ Ватан учун зўр ифтихор ва шавқ-завқ туйғулари билан қатнашмоқдамиз, сизларнинг ёшларга, оталар ишининг эстафетасини — коммунистик жамият барпо этишдан иборат муқаддас ишни давом эттирадиган кишиларга қарата айтган доно маслаҳатларингиз ва истакларингизни тинглаяпмиз.

Шоирнинг сўзлари билан айтганда, совет ёшлари учун: «кимдан ўрнак олсак экан?» деган саволнинг ўзи йўқ. Азиз ўртоқлар, биз сизлардан ўрнак олишга, сизларга тенглашишга, сизлардан ўрганишга интилмоқдамиз. Сизлар умр бўйи янги авлодларга кўрсатиб келаётган ана шу ўрнак учун фарзандлик раҳмати ва ташаккурини қабул қилгайсиз!

Биз мураббийлик ҳаракатини бундан буён ҳам ривожлантираверамиз. Сизлар ишчи цехлари ва дала шийпонларида, ётоқхоналарда ва ҳарбий қисмларда, мактаб ва илмий лабораторияларда ҳамиша азиз меҳмон бўласиз. Биз ишчилар синфи сафига ўтиш кечаларида, йигитларни ҳарбий билим юртларига ва Совет Армияси сафига кузатиб қолиш тантаналарида сизлар билан учрашувдан хурсандмиз. Бизнинг ишимизда сидқидилдан бевосита иштирок қилаётганлигингиз ёш авлоддаги тажрибанинг ҳар бир улушини сақлаб қолиш имконини беради, йигит ва қизларни тарбиялаш ишига, партия томонидан комсомол олдига қўйилган ҳамма вазифаларни ҳал этишга кўмаклашади.

Ҳурматли ветеранлар, республика ёшлари ҳозирги кунда кекса авлод кишилари билан биргаликда сизларга тенглашиб, партиянинг илҳомбахш, фидокорона меҳнат талаб этилган жойда ишлаш кераклиги ҳақидаги чақириғини зўр ғайрат-шижоат билан қўллаб-қувватламоқдалар. 26 минг кўнгилли ёшлар ўзларининг интернационал бурчини бажариб, комсомол йўлланмалари билан Ноқоратупроқ ерларни ўзлаштиришга, БАМ қурилишига, беш йилликнинг зарбдор қурилишларига жўнаб кетдилар. Ёш маккажўхорикорлар Озиқ-овқат программасини амалга оширишга конкрет ҳисса қўшиб, рекорд марраларни эгаллашга қатъий қарор бердилар. Ёшларнинг катта бир қисми республиканинг пахта далаларида меҳнат қилмоқда, Ватанга Ўзбекистоннинг 6 миллион тонналик «оқ олтини»ни топширишдан иборат муштарак ишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшишга тайёрдир.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади. (Ш. Р. Рашидов нутқи газетамизнинг биринчи ва иккинчи саҳифаларида эълон қилинмоқда).

Партия ветеранлари билан учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, В. К. Михайлов, М. М. Мусахонов, И. Б. Усмонхўжаев, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, У. У. Умаров қатнашдилар.

* * *

Партия ветеранлари — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ўтказилган учрашув қатнашчилари шу куни В. И. Ленин ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйдилар.

(ЎзТАГ).

САЛОМ, ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ

Мамлакатимизда кузнинг биринчи куни катта ва ёрқин байрам сифатида нишонланади. 1 сентябрь куни қўнғироқлар жиринглаши Ўзбекистоннинг тўққиз ярим мингта мактабида, 557-ҳунар-техника билим юртида, 236 техникуми ва 43 олий ўқув юртида янги ўқув йили бошланганидан дарак берди. Буларда беш миллионга яқин ёш авлод вакиллари таълим олади.

Республика меҳнаткашлари янги ўқув йилини кутиб олаётиб, Лениннинг «Ҳамма энг яхши нарсалар болаларга» деган шиори йил сайин ўн биринчи беш йиллик планларини амалга оширишда тобора яққол акс этиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этмоқдалар. КПСС XXVI съездининг қарорлари, ўртоқ Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида ҳамда партия ветеранлари билан учрашувда сўзлаган нутқларида ёш авлод таълим-тарбиясини янада такомиллаштириш, уларни меҳнат билан ҳамда маънавий тарбиялаш борасида айтган кўрсатмалари ва чиқарган ҳулосалари изчиллик билан амалга ошириб борилмоқда.

Тошкент шаҳри Октябрь районининг ёш аҳолиси ёзувчи Садриддин Айний номидаги 84-янги мактабга биринчи марта учрашувга ҳаяжон билан гулдасталар кўтариб шодиёна келдилар. Уларни педагоглар, уруш ва меҳнат ветеранлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари самимий кутиб олдилар. Улар болаларни ўқув йили бошланганлиги билан қутладилар. Болаларга ажойиб ўқув корпусини ҳадя этган 159-трест бинокорлари мактабнинг рамзий калитини унинг эгаларига тутқаздилар.

Янги мактаб очилиши муносабати билан ўтказилган тантаналарда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қатнашди. Шу куни Ш. Р. Рашидов Тошкент олий партия мактаби ва республикалараро партия курслари тингловчиларини ҳам ўқув йили бошланганлиги билан қутлади. У ерда қардош Ўрта Осиё республикалари учун партия ва совет ходим кадрлари тайёрланади.

Республика пойтахтининг бошқа ўқув юртларида ҳам машғулотлар бошланиши шодиёна нишонланди.

Ўқишни ҳунар-техника билим юртларида давом эттиришга қарор қилган Тошкентнинг 8—10 синфларини битириб чиққан минглаб ёшлар устахоналар ва синфларга кирдилар.

Янги ўқув йилида барча ўқув юртларида тинчликка бағишланган дарс — биринчи дарс бўлди. Ўқувчилар. олий мактабларнинг студентлари КПСС ва Совет ҳукуматининг тинчликсевар ташқи сиёсатини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига жавобларида баён этилган янги тинчлик таклифларини қизғин маъқулладилар.

Биринчи сентябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Маҳмудова, У. У. Умаров республика пойтахтининг ўқув юртларида бўлдилар. (ЎзТАГ).

ҲИНДИСТОНГА БОРАЁТИБ

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БКП Марказий Комитетининг секретари Огнян Дойнов визит билан Деҳлига бораётиб 1 сентябрь куни Тошкентда бир оз тўхтаб ўтди.

Аэродромда ҳурматли меҳмонни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ЎСТИРИШ РЕЗЕРВЛАРИ

Республикамиз аҳолисининг пул даромадлари бу йил дастлабки маълумотларга қараганда 1980 йилдагига нисбатан 21,5 процент ўсади, бу эса аҳолининг пул даромадлари ва ҳаражатлари планли балансида кўзда тутилган кўрсаткичлардан анча юқоридир.

Шунингдек, республикада пул даромадларининг асосини ташкил этувчи меҳнаткашларнинг иш ҳақи юксак суръатлар билан ўсмоқда.

Шунга қарамай, кенгайтирилган такрорий ишлаб чиқаришни, халқ хўжалигини балансли динамик ривожлантириш ва барқарор пул муомаласини таъминлаш вазифалари аҳолининг пул даромадлари ва ҳаражатлари ўртасида, меҳнат унумдорлигининг ўсиши ва ўртача иш ҳақи ўртасида тўғри нисбат бўлиши зарурлигини талаб қилмоқда. Бу талабларга риоя қилмаслик экономикани ривожлантиришда жиддий номутаносибликка олиб келиши мумкин.

Миллий бойликни кўпайтиришнинг асосий манбаи сифатида меҳнат унумдорлигини илдам суръатлар билан ўстиришгина аҳоли оладиган иш ҳақи ҳажми ва умуман пул даромадларининг кўпайиши билан кенг истеъмол молларига бўлган эҳтиёжларини таъминлаши ва шу йўл билан халқ фаровонлигини реал даражада ошириш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириши мумкин.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андропов ўзининг «Карл Маркс таълимоти ва СССРда социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» мақоласида таъкидлаб ўтганидек: «... меҳнат унумдорлигини илдам ўстиришдан иборат объектив иқтисодий талабни бузишга йўл қўйиб бўлмаслиги жуда аниқ-равшан кўринди. Ана шу ҳал қилувчи омил билан ғоят чамбарчас боғланмаган ҳолда иш ҳақини ошириш, гарчанд дастлаб ташқи кўринишдан яхши таассурот қолдирса-да, пировард натижада муқаррар равишда бутун иқтисодий ҳаётга салбий таъсир кўрсатади. У хусусан, ишлаб чиқаришнинг ҳозирги босқичида тўла-тўкис қондирилиши мумкин бўлмаган талабларни келтириб чиқаради, моллар танқислигини ва меҳнаткашларнинг ҳаққоний норозиликларини келтириб чиқараётган унинг барча ярамас оқибатларини бартараф этишга тўсқинлик қилади». Бу масалалар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг ҳамиша диққат марказида турибди, партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг куч-ғайрати ана шу масалаларни ҳал этишга қаратилмоқда.

Республикамизда В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Навоийдаги «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Наманган аврли газламалар комбинати, Тошкент ва Бекобод гўшт комбинатлари каби илғор бирлашмалар ва корхоналар анчагина тажриба тўпладилар. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш ва ишчи кучини тежаш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни мунтазам кўпайтиришга эришмоқдалар.

Шу билан бир вақтда ҳозирги беш йилликнинг ўтган даври якунларини танқидий тарзда таҳрир қиладиган бўлсак, айрим министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларда меҳнат унумдорлигини устун суръатлар билан ўстиришни таъминлаш, шунингдек, меҳнат чиқимларини ва иш ҳақи фондини тежаш соҳасида катта резервлар ва фойдаланилмаётган имкониятлар борлигини кўрмаслик мумкин эмас.

Булар қандай резервлар?

Баъзи министрликлар ўзларига бўйсунувчи корхоналарнинг имкониятларини етарли ҳисобга олмаётирлар, уларнинг айримлари учун ҳар бир ишловчи ҳисобига камайтирилган иш нормаларини тасдиқламоқдалар, бунинг оқибатида планда ўртача иш ҳақининг ўсиш суръатлари меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларидан анча юқори бўлмоқда. Сўнгги йилларда Ўзбекистон ССР Енгил саноат, Озиқ-овқат саноати министрликлари, Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети ва бошқа айрим соҳаларда ана шундай аҳвол содир бўлди.

Химия саноати министрлиги, Станоксозлик саноати министрлиги, Нефть-химия саноати министрлиги, «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси, СССР Рангли металлар министрлиги, Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети айрим корхоналари бўйича ҳар бир ишловчи ҳисобига меҳнат унумдорлиги кўрсаткичи эришилган даражага нисбатан анча камайтириб планлаштирилган.

Бу корхоналарнинг кўпида меҳнат қилаётганлар сони камайтирилган эмас, бунинг ўрнига ишловчилар сонини олдинги йилларга нисбатан бирмунча кўпайтириш планлаштирилмоқда.

Бунинг оқибатида ва аввало, меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича белгиланган топшириқларнинг бажарилмаслиги натижасида Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги, «Главташкентстрой» бўйича, Йўл машиналари министрлиги, Озиқ-овқат саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети корхоналари бўйича 1983 йилнинг ярим йилида ҳар бир ходимнинг ўртача иш ҳақининг ўсиш суръати 1982 йилнинг шу даврида меҳнат унумдорлигини ўстиришда эришилган даражадан анча юқори бўлиб чиқди.

Меҳнат унумдорлигини устун суръатлар билан ўстиришни таъминлашда халқ хўжалигига фан ва техника ютуқларини тезкорлик билан жорий этиш алоҳида аҳамиятга эгадир.

Ҳозирги беш йилликнинг 2,5 йили ичида прогрессив технологияни жорий этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш ҳисобига маҳсулот таннархини камайтиришдан 1,2 миллион сўм тежамга эришилди, меҳнат унумдорлиги ўсиши таъминланди ва 14,6 минг киши бошқа ишларга ўтказилди.

Кўпгина корхоналар беш йиллик топшириқларида белгиланган даражага чиқиб олдилар ва маҳсулот ишлаб чиқаришни ўстиришнинг 90—100 процентини меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминламоқдалар.

Шу билан бир вақтда айрим тармоқларда фан-техника тараққиётини тезлатиш борасидаги ишларнинг даражаси ва кўламлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII пленуми қарорларида қўйилган талабларга етарли даражада жавоб бермайди.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг маълумотларига қараганда, 1982 йилда мустақил балансга эга бўлган ва текширилган саноат корхоналарининг 50 процентдан кўпроғи илмий-техника тадбирларини жорий этмаган. Бундай корхоналарнинг анчагина қисми Ўзбекистон ССР Энергетика, Қурилиш материаллари, Озиқ-овқат саноати, Маҳаллий саноат министрликлари ва «Главсредазирсовхозстрой»га қарашлидир.

Бундан ташқари ҳамма жойда ҳам илмий-техника тадбирларини планлаштириш вақтида уларнинг самарадорлиги ҳар томонлама асосланиб ҳисоб-китоб қилинмайди. Бунинг натижасида, айниқса, ишлаб чиқаришни механизациялашга сарфланган катта маблағларнинг ўрни меҳнат унумдорлигининг ўсиши ва самарадорликнинг бошқа кўрсаткичлари яхшиланиши билан копланмай қолмоқда.

Масалан, 1982 йилда янги техникани жорий этиш тадбирлари ҳисобига меҳнат унумдорлигини ўстириш салмоғи Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати, Маҳаллий саноат, Қурилиш материаллари саноати министрликларида 10—20 процентдан ошмади. Ҳолбуки, иқтисодчи олимларнинг ҳисоб-китобларига кўра фан-техника тараққиётини ишлаб чиқаришга жорий этиш меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг камида 70 процентини таъминлаши керак.

Янги техникани жорий этишни ташкил этишдаги камчиликлар қўл меҳнатини қўлланиш даражасига жиддий таъсир ўтказмоқда.

Қўл меҳнатини камайтириш, ишлаб чиқаришнинг айрим участкаларида эса қўл меҳнатини бутунлай тугатиш меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим шартидир.

Меҳнатни ташкил этишни ва уни рағбатлантиришни такомиллаштириш, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва иш вақтининг бекор кетишини қисқартириш замирида ҳам меҳнат унумдорлигини анча ўстириш резервлари бор. Фақат иш вақти йўқотилиши оқибатида айрим бирлашмалар ва корхоналар 1983 йилнинг биринчи ярмида 50 миллион сўмлик маҳсулотни кам бердилар.

Ўзбекистон ССР Меҳнат давлат комитети томонидан ўтказилган текшириш материаллари кўпгина корхоналарда меҳнат унумдорлигини таъминлашда меҳнатни нормалашнинг роли камситилганини кўрсатди. Кўп нормалар техник жиҳатдан асосланган норма деб аталса ҳам, аслини олганда улар тажриба-статистик нормалардан фарқ қилмайди.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича план топшириқлари бажарилмаган ҳолда ишлаб чиқариш нормаларини анча ошириб бажариш фактлари кам эмас. Бу эса ўз навбатида иш ҳақининг асоссиз равишда кўпайтирилишига олиб келади. Фарғона газ аппаратураси заводи, Андижондаги «Электродвигатель» ва машинасозлик заводларида, Наманган трансформатор заводида, Тошкент заргарлик фабрикаси ва экскаватор заводида, Олмалиқ кон-металлургия комбинатида ва бошқа корхоналарда 1982 йил иш якунлари бўйича худди шундай бўлди.

Айрим хўжалик раҳбарлари меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш ва меҳнат шароитларини яхшилаш ҳисобига ички резервларни қидириш ўрнига бу проблемаларни пировард натижаларни ҳисобга олмаган ҳолда иш ҳақидан ортиқча пул тўлаш йўли билан ҳал қилишга уринар эканлар, бундай аҳвол меҳнат унумдорлигини ўстириш ва иш ҳақининг ўсиши ўртасида тўғри мутаносиблик ўрнатилишига ёрдам бермайди. Қурилиш, сув хўжалиги ва қишлоқ хўжалик ташкилотларида ана шундай нотўғри практика кўпроқ қўлланилмоқда.

Ходимлар сони нормативда белгиланганидан ортиқча бўлган жойларда иш ҳақи фонди ортиқча сарфлаб юборилмоқда. Қурилиш материаллари саноати министрлигининг 21 корхонасида, Енгил саноат министрлигининг 17 корхонасида, Озиқ-овқат саноати министрлигининг 11 корхонасида, Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг 6 корхонасида ва бошқа бир қанча корхоналарда ҳозир ҳам ишчилар сони белгиланганидан ортиқча.

Ана шу корхоналарда ишловчилар сони белгиланган лимит доирасида бўлганида эди меҳнат унумдорлиги қўшимча равишда 0,8 процент ўсган бўлур эди ва бу эса иш ҳақининг ўсиши билан меҳнат унумдорлиги ўсиши ўртасидаги мутаносибликка ижобий таъсир қилган бўлур эди.

Шундай ҳоллар ҳам юз бермоқдаки, айрим бирлашмалар ва корхоналар иш ҳақи фондини тегишли равишда камайтирмаган ҳолда ишлаб чиқариш планларини камайтиришни кўзламоқдалар. Бу эса уларга банкдан ишлаб чиқарилган маҳсулот миқдорига мувофиқ келмайдиган даражада иш ҳақи учун маблағ олиш имконини беради, меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳар хил ноишлаб чиқариш чиқимларини қоплашга хизмат қилади. Шу муносабат билан СССР давлат банки муассасалари корхоналар планларини камайтирганлари тақдирда бундай корхоналарга иш ҳақи учун бериладиган маблағни тегишли равишда камайтириш зарурлиги тўғрисидаги масала актуал бўлиб қолди.

Меҳнат унумдорлиги устун даражада ўсишини таъминлаш ва унинг иш ҳақи ўсиши билан тўғри мутаносиблигини ўрнатиш учун 1984 йил 1 январдан бошлаб саноатнинг 5 та турли тармоқларига қарашли бирлашмалар ва корхоналарда — Оғир машинасозлик министрлиги, Украина ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги, Белоруссия ССР Енгил саноат министрлиги ва Литва ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли бирлашмалар ва корхоналарда иқтисодий тажриба ўтказилади. Кейинчалик юксак сифатли ва унумли меҳнатни ташаббускорлик ва ишчанликни оқилона рағбатлантириш учун шу билан бир вақтда ёмон ишлайдиган, ишга масъулиятсизлик билан қарайдиганларни сўм билан жазолаш учун ана шу тажриба натижаларидан саноатнинг бошқа корхоналарида фойдаланилади.

«Агар экономика тўғрисида гапирадиган бўлсак, ишнинг моҳияти шундан иборатки, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов партия ветеранлари олдида сўзлаган нутқида, — биз мамлакат иқтисодий тараққиётининг янги босқичига ўсган имкониятлар ва ўсган ижтимоий эҳтиёж бутун хўжалик ишлари даражасини жиддий даражада оширишни, экономиканинг самарадорлигини жиддий кўтаришни, бутун улкан хўжалигимизни узлуксиз ишлайдиган, яхши созланган механизмга айлантиришни талаб қилаётган даврга қадам қўйдик».

Ана шу ишларнинг натижалари меҳнат унумдорлигини кескин юксалтириш, ушбу йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини сўзсиз тўла ва ошириб бажариш учун мустаҳкам негиз яратади.

И. КАРИМОВ,
Ўзбекистон ССР молия министри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети сув хўжалиги доимий комиссиясининг 1 сентябрь куни бўлиб ўтган мажлисида Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг, республика Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг ва Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг совхозларда ерни комплекс ўзлаштириш ва ундан самарали фойдаланиш соҳасидаги иши билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети ерларни ўзлаштириш билан бир қаторда ишлаб чиқариш, социал-маиший ва маданий объектлар қуришга, янги совхозларнинг самара беришини ошириш юзасидан катта иш олиб бораётганликларини депутатлар уқтириб ўтдилар. Чала қурилиш ҳажми ва даражаси камайтирилди.

Шу билан бирга капитал маблағларни сарфлаш, қувватларни ишга тушириш планларининг бажарилиши ҳали тўлиқ таъминланмаётганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. Қурилиш ташкилотларини лойиҳа-смета ҳужжатлари, бошқа моддий техника ресурслари билан ўз вақтида таъминламаслик, қурилиш ишларини сифатсиз бажариш фактлари учраб туради, ерларни ўзлаштириш ва уй-жойлар, социал-маиший объектлар қуриш суръатлари ўртасида узилишга йўл қўйилмоқда.

Доимий комиссия ерларни комплекс ўзлаштиришда йўл қўйилган қолоқликни тугатишга, ишларнинг бориши ва сифати устидан назоратни кучайтиришга, ердан самаралироқ фойдаланишга қаратилган тавсияларни ишлаб чиқди. (ЎзТАГ).

ТАСС БАЁНОТИ

Американинг Ливан ички ишларига ҳарбий куч ишлатиб қўпол аралашиши натижасида Ливандаги ва унинг пойтахти — Байрутдаги вазият яна жуда кескинлашди. Исроилнинг агрессияси шароитида Ливанга зўравонлик билан кириб олган АҚШнинг ҳарбий бўлинмалари Ливаннинг мусулмон аҳолиси яшайдиган районларга тўплар ва вертолётлар ёрдамида зарбалар урди.

АҚШ раҳбарларининг гапларидан маълум бўлишича, Америка қўшинларининг хавфсизлигини таъминлаш тўғрисидаги сохта талаб бунинг учун баҳона қилиб олинган. Ўтакетган ғалати мантиқ: аввалига ўзга мамлакатга қўшин киритиб олиб, сўнгра бу қўшинларнинг «хавфсизлиги»ни таъминлаш учун шу мамлакатнинг аҳолисини ўлдирмоқдалар.

Ҳозир Вашингтон ливанликларга қарши ҳарбий операцияларни кенгайтириш, уларнинг мустақиллик учун, Исроил билан Қўшма Штатлар Ливанга зўрлаб қабул қилдирган асоратли битимга қарши курашини қурол кучи билан бостириш тўғрисидаги дўқ-пўписалар эшитилмоқда.

АҚШ Ливан территориясининг анчагина қисмини ҳамон оккупация қилиб турган исроиллик агрессор билан очиқдан очиқ биргаликда ҳаракат қилмоқда. Ҳатто АҚШ Исроилдан ливанлик ватанпарварларга биргалашиб жабр-зулм қилиш учун ўз қўшинларини Байрут яқинида қолдиришни, шу қўшинларни шаҳардан жилдирмасликни «илтимос» қилмоқдалар.

Вашингтон ўз ҳаракатларини оқлашга қанчалик уринмасин, Ливанда содир бўлаётган воқеалар Американинг сиёсати арабларга нақадар душманликдан иборат эканини кўрсатиб турибди.

Ўтган йилнинг ёзида АҚШ Фаластин ва Сурия бўлинмалари Байрутдан чиқиб кетганларидан кейин шу ерда яшовчи фаластинликларнинг хавфсизлигини гарантиялашни расмий равишда ваъда қилган эди. Бу ваъдаларнинг қадр-қиммати шу бўлдики, Сабра ва Шатила лагерларида фаластинлик аёллар, кексалар ва болаларнинг мурдалари тоғ-тоғ бўлиб уюлиб кетди.

Энди Байрутда ливанликларнинг қони тўкилди. Воҳоланки, АҚШ маъмурияти Америка қўшинлари жангларда қатнашмайди, бу қўшинларнинг Ливанда туриши мамлакатда қон тўкилишининг олдини олишга хизмат қилади, деб неча марталаб ишонтирмоқчи бўлган эди.

Америка ҳукумати Ливанга ўз қўшинларини киритаётганида бу қўшинлар бир ойдан ортиқ бу ерда турмайди, деб айтган эди. Бу ваъдалар ҳам қалбаки бўлиб чиқди. Орадан бир йил ўтган бўлишига қарамай, Америка қўшинлари ҳамон Байрутда турибди ва уларнинг сони ортиб бормоқда.

Совет Иттифоқида АҚШнинг Ливандаги қуролли аралашувидан чуқур ташвиш чекилмоқда. Бу аралашув мазкур мамлакатдаги вазиятни баттар чигаллаштирмоқда, Яқин Шарқ районидаги тинчликка яна таҳдид қилмоқда. АҚШнинг бу қуролли аралашуви тўхтатилиши керак. Исроил Ливаннинг мустақиллиги ва суверенитетини камситадиган ҳеч бир шарт қўймай бу мамлакатдан чиқиб кетиши лозим. Ливан территориясида умуман Америка қўшинлари ҳам, улар билан бирга келган бошқа ажнабий қўшинлар ҳам қолмаслиги керак, албатта.

СССР Ливандаги ва унинг теварагидаги вазият қандай тус олаётганлигига асло бефарқ қарай олмайди. Совет Иттифоқи — ягона Ливан тарафдоридир, унинг поймол этилган суверенитети, хавфсизлиги ва территориал бутунлиги қайта тикланиши тарафдоридир.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

Ушбу рақамларни таққосланг

РЎЁБГА ЧИҚМАЙДИГАН ОРЗУ

АҚШда кўпинча шундай дейдилар: «Агар фарзандингиз биринчи синфга борган бўлса ва сиз вақти келиб у коллежга киришини истасангиз, ҳозирнинг ўзидаёқ пул йиға бошланг». Бу АҚШ олий ўқув юртларида ўқиш ҳақи ҳамон ошаётганлиги тўғрисидаги янги тадқиқот маълумотларини тасдиқлайди.

«Коллежборд» тадқиқот ташкилоти янги ўқув йилида ўқиш ҳақи ўрта ҳисобда 10 процент ошишини маълум қилди. АҚШ хусусий ўқув юртлари бу борада ўтган йиллардаги сингари рекорд қўймоқда. АҚШдаги энг машҳур олий ўқув юртларидан бири Массачусет технология институти бу соҳада биринчи ўринни мустаҳкам эгаллаб турибди. Эндиликда институтда бир йил ўқиш учун 15 минг доллардан ортиқ пул тўланади. Бу ўтган семестр охиридагига қараганда 2 минг доллар кўпдир.

Сўнгги уч йилнинг ўзидагина АҚШда олий таълим учун тўланадиган ҳақ 30 процентдан ошди, айни вақтда мутахассислар бу жараён давом этишини айтмоқдалар. Масалан, Американинг маориф масалалари билан шуғулланувчи кенгашининг баҳо беришича, келгуси ўқув йилида ўқиш ҳақи камида 8 процент қимматлашади. Бундай ҳисоб-китоблар ўн миллионлаб америкалик меҳнаткашни ташвишга солмоқда. Улар зўр-базўр кун кечиришлари учун ўзларини тийишга мажбур бўлмоқдалар. Уларнинг кўпчилиги ўз фарзандлари олий таълим олишини қанчалик истамасинлар, бу нарса улар учун ҳамон рўёбга чиқмайдиган орзу бўлиб қолмоқда.

М. БЕГЛОВ,
ТАСС мухбири.

Нью-Йорк.

МУДДАТСИЗ АВАНС

Москвалик 18 яшар Александр Воронов гелогия-разведка институтининг биринчи курсига ўқишга кирди. У ТАСС мухбирининг «Институтда ўқишингиз сизга қанчага тушади?» — деган саволига ажабланиб, «Тасаввур қилолмайман...» деб узр сўради.

— Бундан фақат биринчи курс студентларигина эмас, балки битирувчиларимиз ҳам бехабарлар, — деди бирмунча таассуф билан олий ўқув юртининг ўқув ишлари бўйича проректори профессор Л. Грабчак. Ҳеч ким ўзининг билим олиши учун давлат шунча қарзни муддатсиз бериши, профессорлар ва ўқитувчиларга иш ҳақи тўлаш учун, стипендиялар тўлаш, студентлар поликлиникалари, спорт лагерлари, дам олиш базалари учун қанча маблағ сарфлаётганлиги, студентлар ошхоналарида овқатланиш нега шунча арзон эканлиги тўғрисида ўйлаб ўтирмаса керак.

Гражданларнинг билим олиш ҳуқуқини эълон қилган социалистик тузум бу ҳуқуқни моддий жиҳатдан тўла таъминлаб турибди.

Студентни ўқитиш давлатга бирмунча қимматга: йилига ўрта ҳисобда минг сўмдан ортиқча тушади, — деди проректор. Институтимизни мисол қилиб олиш мумкин. Биринчи курс студенти 40 сўм, сўнгги курсда эса ойига 60 сўм стипендия олади. Аълочи студентларга эса 25 процент кўп стипендия тўланади. Ёшлар лабораториялар, кутубхоналар, ўқув залларидан фойдаланганлик, клубларга қатнаш, илмий ва бошқа тўгаракдаги машғулотлар учун бир чақа ҳам сарфламайди. Муҳтож кишилар ётоқхона билан таъминланади. Ётоқхонага энг арзон нарх — ойига бир ярим сўм тўланади, холос.

Р. АХМЕТОВ,
ТАСС мухбири.

Москва.

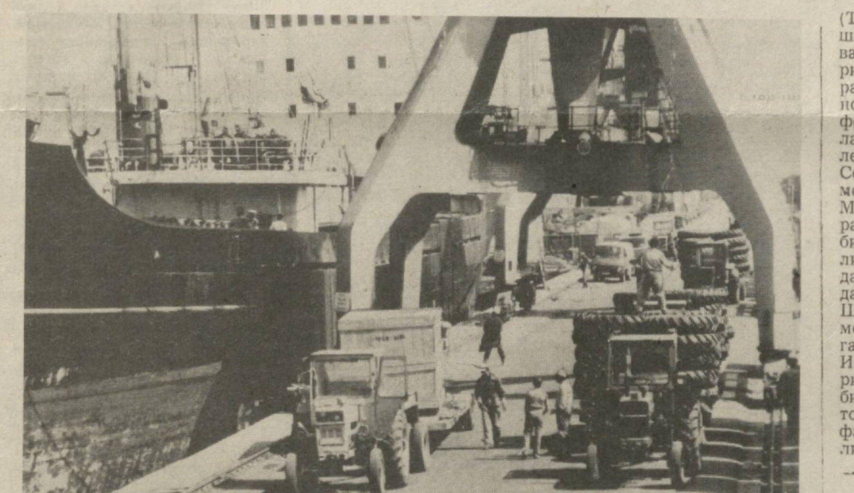

РУМИНИЯ. Констанца портининг докерлари бу йил 52 миллион тонна юк ортиш ва тушириш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Суратда: Қора денгиздаги Констанца портида.

Ажерпрес — ТАСС фотоси.

ПОКИСТОНДА ШИДДАТЛИ ТЎҚНАШУВЛАР

ДЕҲЛИ, 31 август. (ТАСС). Покистонда демократия ўрнатиш ҳаракатининг тарафдорлари билан полиция ва армия қисмлари ўртасидаги шиддатли тўқнашувлар тинимсиз давом этмоқда. Синд вилоятининг Хала шаҳрида 50 мингдан ортиқ киши мамлакатдаги ҳарбий ҳолат дарҳол бекор этилишини, эркин парламент сайлови ўтказилишини ва ҳокимият граждонлардан иборат ҳукумат қўлига топширилишини талаб қилди. Тўқнашувлар натижасида 40 дан ортиқ киши жароҳатланди.

Паноакил, Сарканд, Навабшоҳ ва бошқа кўпгина шаҳарларда суронли намойишлар бўлиб ўтди. Карочи билан Синднинг марказий районларини туташтирувчи катта йўлни студентлар группаси бир неча соат мобайнида тўсиб турди. Мамлакат пойтахти — Исломободда, Белужистоннинг маъмурий марказларида ва шимоли-ғарбдаги чегара вилояти — Кветта ҳамда Пешоварда ҳам намойишлар бўлиб ўтди. Шу намойишларни тарқатиб юбориш учун юборилган полициянинг кучайтирилган нарядлари кўзни ёшлантирувчи газ ишлатиб, намойишчилардан шафқатсизларча ўч олди.

ПАРИЖ, 31 август. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг хабар қилишича, ҳарбий режимга қарши бўлган кишиларнинг катта бир группаси Жакобобод шаҳридаги армия штабига ўт қўйишга уриниб кўрди. Бир қанча шаҳарларда армиянинг юк машиналарига ҳужум қилинди. Ахборот агентликларининг хабар қилишича, мамлакатда ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар орасидаги норозилик кучайиб бормоқда. Панжоб штатининг маъмурий маркази Лоҳур шаҳрида ишчиларнинг иш ташлашлари ва митинглари авж олиб кетди.

Маслаҳат Кенгашининг раиси Х. М. Сафдар тезроқ ялпи сайлов ўтказиш тўғрисида келишиб олиш учун ҳукумат билан оппозиция раҳбарлари ўртасида дарҳол музокара бошлашга чақирди. Аммо генерал Зиёул Ҳақ теварагидаги кишилар оппозиция билан музокара ўтказишнинг ҳар қандай эҳтимолини ҳали ҳам рад этмоқдалар. Мудофаа министри А. Х. Талпур мамлакатдаги энг катта Покистон халқ партиясининг фаолиятини доимий тақиқлаб қўйишни талаб қилди. У Покистон халқ партиясининг уч йилдан бери ҳибсда ётган шу партия раҳбари, мамлакатнинг қатл этилган бош министри З. А. Бхуттонинг қизи Беназир Бхуттони озодликка чиқариш тўғрисидаги талабини рад қилди. Министрнинг баёноти, деб таъкидлайди Франс Пресс агентлиги, ҳукумат маъмурларининг аҳолига лоақал озгина демократик эркинликларни таъминлашни мутлақо хоҳламаётганликларидан далолат беради.

Капитализм иллатлари

ЧАЙҚОВЧИЛАР БЕБОШЛИГИ

Ғарбий Берлинда 90 мингга яқин киши бошпанасиз ҳаёт кечирмоқда. Квартира ҳақининг ҳаддан ташқари юқори бўлганлиги сабабли бўш турган уй-жойлар кўпайиб бораётир. «Квартирани ижарага олувчилар бирлашмаси» бу ерда эълон қилган баёнотида шу ҳақда гап боради.

Мазкур бирлашма шаҳарда аҳоли уй-жой билан етарли даражада таъминланган деган даъволар «батамом асоссиз» эканлигини таъкидлайди. Аксинча, тўланадиган ижара ҳақи ишчилар, хизматчилар, пенсионерларнинг даромадларига мос бўлиб тушадиган «квартиралар» доимо камайиб бормоқда.

Бундай аҳволнинг юз беришига шаҳар сенатининг корхона эгалари манфаатларигагина бўйсундирилган сиёсати сабаб бўлмоқда, дейилади баёнотда. Маъмурлар муниципиал уй-жойлар қуришни қисқартирганликлари ҳолда катта ер эгаларига ва ер участкалари билан чайқовчилик қилувчиларга «тобора кўпроқ эркинлик» бермоқдалар. Катта ер эгалари ва ер участкалари билан чайқовчилик қилувчилар бу йил шаҳарда квартира ҳақини яна оширдилар.

ШАҲАРЛАР КУЛФАТИ

Бельгияда кўпгина шаҳарлар молиявий жиҳатдан синиш арафасида турибди. Брюссель, Льеш, Монс ва Антверпендан кейин Бельгиянинг Вервье шаҳри молиявий синиш ёқасида турибди. Мамлакат матбуот агентлигининг маълумотига қараганда, Вервьенинг шаҳар хазинаси қуп-қуруқ бўлиб қолган, унинг қарзи эса 590 миллион Бельгия франкидан ошиб кетган. Шаҳарга қарийб 540 миллион франк қарз бериш ҳақидаги навбатдаги илтимос қондирилмади.

АММОНДА УЧРАШУВ

АММОН, 1 сентябрь. (ТАСС). Иордания валиаҳд шаҳзодаси Ҳасан Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния бошқармасининг раиси Шамсиддин Бобохонов бошчилигида Совет Иттифоқидан бу ерга визит билан келган мусулмонлар делегациясини қабул қилди. Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар Иордания Олий Мусулмонлар Кенгашининг раиси шайх Иброҳим Каттан билан ҳам учрашдилар. Бўлиб ўтган суҳбатлар давомида Иорданиянинг таниқли давлат арбоблари Яқин Шарқ муаммосининг ҳар томонлама бартараф этилишига эришиш ишида Совет Иттифоқи тутган йўлга юқори баҳо бердилар, Иордания билан СССР ўртасида дўстона муносабатлар муваффақиятли ривожланаётганлигини уқтириб ўтдилар.

ҚУРАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ВАШИНГТОН, 31 август. (ТАСС). «Иш, тинчлик, эркинлик» шиори остида Вашингтонда ўтказилган юриш тамом бўлди, деб таъкидладилар «Виждон коалицияси»нинг раҳбарлари, — аммо социал ва иқтисодий ҳуқуқсизликка қарши, милитаризмга қарши кураш давом этмоқда. Бу ташкилотнинг ташаббуси билан ўтган шанба куни Вашингтонда жуда катта намойиш ўтказилди.

Эндиликда 700 та ҳар хил жамоат ташкилотлари, сиёсий, касаба союз, диний ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириб олиб борувчи марказ бўлмиш коалициянинг асосий куч-ғайрати қуролланиш пойгасини тўхтатишга, иш билан таъминлашни яхши йўлга қўйишга, ирқий камситишни йўқотишга қаратилган қонун лойиҳаларининг Қўшма Штатлар конгрессида қабул қилинишига эришиш учун сафарбар қилинади.

ФАЛАСТИН ПРОБЛЕМАСИ ОДИЛОНА ҲАЛ ЭТИЛСИН

ЖЕНЕВА, 31 август. (ТАСС). Бу ерда БМТнинг қарорига мувофиқ чақирилган Фаластин масаласига оид халқаро конференция ўз ишини давом эттирмоқда.

СССР Олий Совети Президиуми билан СССР Министрлар Советининг шу халқаро анжуман номига йўллаган ва бу ерда конференциянинг расмий ҳужжати тарзида тарқатилган табрикнома анжуман қатнашчиларини ғоят қизиқтирди.

Мажлисда сўзга чиққан совет делегациясининг бошлиғи, РСФСР ташқи ишлар министри В. М. Виноградов АҚШдан чекланмаган миқдорда мадад олиб турган Исроилнинг агрессив босқинчилик сиёсати кўпданоқ «Ер куррасининг «оловли нуқта»ларидан бири бўлиб келаётган Яқин Шарқ районида ҳаддан ташқари кескинлик вужудга келтирди», деб таъкидлади.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ХИЗМАТДА

Гулистон шаҳрининг чиройли ва гавжум жойларидан бирида «Зангори экран» область бирлашмасининг марказий устахонаси ҳамда маиший радио-электрон аппаратларини ремонт қиладиган устахона қад кўтарди. Марказий устахона 27 иш ўрнига эга. Устахонамиз ишга тушганидан сўнг 40 дан ортиқ юқори малакали радиомеханик ва бошқа мутахассислар меҳнат қилишади. Устахона энг замонавий ускуналар билан жиҳозланган.

Бирлашма коллективи қўриқ область районларидаги устахоналар ишини ҳам яхшилашга катта эътибор бермоқда. Ҳозир барча район марказларида рангли телевизорларни ремонт қиладиган устахоналар ишламоқда. Уларни малакали кадрлар билан мустаҳкамлашга катта эътибор бермоқдамиз. Кадрлар малакасини ошира бориш кун тартибининг биринчи масаласи бўлиб турибди. Шу мақсадда Ленинграддаги «Радуга», Минскдаги «Горизонт», Ватанимиз пойтахти Москва, Львов ва бошқа шаҳарлардаги рангли телевизорлар ишлаб чиқарадиган йирик бирлашмалар ва устахоналар билан мустаҳкам алоқа ўрнатганмиз. Ҳар йили областимизнинг беш-олтита ёш умидли радио-механикларини махсус йўлланмалар билан ана шу бирлашма ва устахоналарга малака ошириш учун юбориб турибмиз. Шу йилнинг ўзида бирлашмамизнинг 6 мутахассиси ана шу шаҳарларга юборилди.

Ҳозир областимиз шаҳар ва қишлоқларида 40 дан ортиқ радиоэлектрон аппаратларини ремонт қиладиган устахоналар аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Бирлашмамизнинг Владимир Емельянов, Виктор Лопин, Олег Рашевский, Виктор Кособоков сингари радиомеханикларининг хизматидан меҳнаткашлар мамнун. Биз бундан буён ҳам малакали усталар сафини кенгайтириш, ишимизнинг сифатини ошириш учун астойдил кураш олиб борамиз.

А. ХЎЖАНИЁЗОВ,
Сирдарё область «Зангори экран» бирлашмасининг директори.

ҚАРДОШЛАР САҲНАСИДА

Бундан бир ой бурун Белоруссиянинг Бобруйск область театрида Исфандиёрнинг «Ишонмасанг — ўламан» комедияси саҳналаштирилган эди. Куни кеча эса Тожикистондан хушхабар келди: республиканинг А. Пушкин номидаги Ленинобод музикали драма ва комедия театрида Исфандиёрнинг «Отасининг қизи» пьесаси саҳналаштирилиб, томошабинларга кўрсатилди. Бу асар «Ёш гвардия» театрида саҳналаштирилган бўлиб, театр мухлисларига яхши маълум эди.

Ленинобод театрида пьесани Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби И. Саломов саҳнага қўйди. Рассом И. Гурбов драма руҳига ҳамоҳанг безаклар ишлаган. Янги спектаклдаги асосий ролларни Тожикистон ССР халқ артисти О. Усмонова, Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар С. Исаева, С. Фармонов, М. Мадаминов, артистлардан А. Каримов, Ғ. Ҳусановлар ижро этишмоқда.

«Отасининг қизи» спектакли кенг жамоатчилик ва санъатшунослар томонидан илиқ кутиб олинди.

АРХИТЕКТОРЛАР ХИЁБОНИ

Самарқанд архитектура-қурилиш институтининг 8 қаватли ўқув корпуси шаҳардаги меъморлар хиёбонини янада безади. Олий ўқув юртлари шаҳарчасини студентларнинг ўзлари лойиҳалаштирдилар, улар бинони барпо этишда ҳам иштирок этдилар. Ўқув корпуслари, ётоқхоналар, спорт заллари, маиший хизмат биноларининг чизмалари институтнинг лойиҳа-экспериментал устахоналарида яратилди. (ЎзТАГ).

БУГУН ТОШКЕНТДА ЎЗБЕКИСТОН КАРДИОЛОГЛАРИНИНГ БИРИНЧИ СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

ЮРАК, ҚОН БОСИМИ ВА ТИББИЁТ

Медицинамиз олдида турган жиддий проблемалардан бири юрак-қон томир касалликларига қарши курашдир. Тиббиётнинг нисбатан ёш тармоқларидан бири бўлган кардиологияга бугунги кунга келиб бу хил касалликлар кенг тарқалганлиги учун ҳам эътибор кучайди. КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларида, муҳим партия, ҳукумат ҳужжатларида ана шу хасталикларга қарши кураш тадбирлари белгилаб берилди. Эндиликда мамлакатимизда кардиология хизматининг кенг тармоғи барпо этилган бўлиб, ихтисослаштирилган кабинетлардан тортиб махсус диспансер ва санаторийларгача мавжуд.

Республикамизда ҳам бу масалага етарлича эътибор бериляпти. 1976 йили Кардиология илмий-тадқиқот институти барпо этилди ва эндиликда у республикамизда юрак-қон томир касалликларига қарши курашнинг илмий-методик маркази бўлиб қолди. Ҳозир Самарқанд, Қашқадарё, Бухоро ва Сирдарё областларида диспансерлар ишлаб турибди. 200 га яқин кардиология кабинети, 30 ихтисослашган «Тез ёрдам» машиналари бу хил касалликларга қарши курашда ибратли ишлар қилмоқда. Луначарский номли ва «Чортоқ» санаторийларида кардиология бўлимлари ташкил этилди. Бизда ҳозир миокард инфарктини бошидан кечирган беморларни босқичма-босқич даволаш йўлга қўйилди. Ихтисослашган клиникаларда тегишли шифо чоралари кўрилгандан сўнг беморлар кардиология санаторийларида ўз соғлиқларини тиклайдилар, сўнгра эса поликлиникаларда алоҳида ҳисобда турадилар. Институтимиз мутахассислари республика даволаш-физкультура диспансери билан яқин алоқада иш олиб бормоқда. Бу ерда миокард инфаркти билан оғриган беморлардан махсус группалар тузилган бўлиб, билиб танланган физкультура машқлари ёрдамида улар ўз саломатликларини янада самаралироқ тикламоқдалар.

Юрак-қон томир касалликларига қарши курашда хасталикни ўз вақтида тўғри аниқлаш, малакали диагноз қўйиш ва зудлик билан тиббий ёрдам кўрсатишнинг аҳамияти катта. Бизнинг институтда узоқ масофадан телефон орқали электрокардиограмма қабул қилишга мослашган дистанцион-диагностика маркази очилган. Амалда шаҳар ва қишлоқнинг хоҳлаган чеккасидан шу марказга электрокардиограмма узатилиб, бемор ҳолатига қараб малакали ёрдам олиш имконияти туғилди. Кеча-кундуз ишлайдиган бундай марказларни республикамизнинг бошқа областларида ҳам ташкил этиш мўлжалланмоқда.

Халқимизда касалликни даволашдан ҳам кўра унинг олдини олиш осонроқ деган гап бор. Юрак-қон томир касалликлари профилактикаси масалаларига алоҳида аҳамият берилмоқда. Энг муҳими бу ишнинг илмий асосда олиб борилишига эришмоқдамиз. Тошкент шаҳри районларидан бирида ўтказилган тадқиқотларнинг кўрсатишича, 40—59 ёшли эркакларнинг ҳар ўнтасидан бири юрак ишемия касаллигига, ҳар тўрттасидан бири эса гипертония хасталигига чалинган. Ҳатто айрим мактаб ўқувчилари ўртасида ҳам қон босими ошганлар учрамоқда. Буларнинг ҳаммаси биринчи ва иккиламчи профилактика бўйича зудлик билан чоралар кўришни тақозо этади. Энг аввало, шу касалликларни келтириб чиқарувчи салбий омиллар —кашандалик, камҳаракатлилик каби ҳолларга қарши курашиш керак. Шу йўналишда планли асосда қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Чунончи, Тошкент шаҳри ва пойтахт областининг бир қанча муассасаларида юрак-қон томир касалликлари профилактикаси бўйича ихтисослаштирилган экспериментал базалар очилди.

Кардиологияни ривожлантириш бобида Тошкент, Самарқанд, Андижон медицина институтлари, Тошкент врачлар малакасини ошириш институти, Ўрта Осиё медицина педиатрия институти ва бир қанча илмий-тадқиқот институтлари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқдамиз. Айни чоғда бу хил касалликларга қарши дори-дармонлар таъсирини, шу жумладан маҳаллий шифобахш гиёҳлардан тайёрланган дори-дармонларни ўрганишга алоҳида эътибор қилинмоқда.

Бу борадаги илмий-амалий программани амалга оширишда Ўзбекистон кардиологларининг илмий-медицина жамияти асосий таянч бўлиб турибди. Республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Р. Каценович бошчилигидаги жамият правлениеси аъзолари, етакчи мутахассис ва амалиётчи шифокорлар кўпгина илмий-амалий тадбирларда қатнашмоқдалар. Институтимизда илмий-амалий конференция, республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРда эса кардиологиянинг энг муҳим масалалари бўйича сайёр конференциялар ўтказиш анъана бўлиб қолди. Кейинги йилларда бизда бир қанча халқаро ва Бутуниттифоқ симпозиумлар ҳамда конференциялар ўтказилди. Айни чоғда кардиологларимиз Бутуниттифоқ анжуманлари ва чет эллардаги конгрессларда актив қатнашмоқдалар. Буларнинг барчаси қисқа давр ичида бизда кардиология соҳасида муайян ютуқлар қўлга киритилди, дейишга асос бўла олади.

Бугун Тошкентда иш бошлайдиган республика кардиологларининг биринчи съездида юрак-қон томир касалликлари диагностикаси ва даволаш, касалликнинг олдини олиш бўйича қўлга киритилган ютуқлар сарҳисоб қилиниб, бу борада олдинда турган вазифалар аниқлаб олинади.

Ш. ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон кардиология илмий-тадқиқот институти директорининг ўринбосари, медицина фанлари кандидати, доцент.

ТОШКЕНТ КЕЧА ВА БУГУН

Кўрган кўзлар қувониб

Қаватини санайман десанг дўппинг ерга тушадиган бу осмонўпар «Москва» меҳмонхонаси ўрнида илгарилари пастқам, томи бир-бирига туташ гувала уйлар, қинғир-қийшиқ тор кўчалар бўлган десангиз шаҳримизга келган меҳмонлар у ёқда турсин тошкентлик ҳозирги ёшлар ҳам ишонмайди.

Дарҳақиқат, тўпиғинггача тупроқ чиқадиган бефайз кўчалар, пахса деворли уйлар кекса тошкентликларнинг хотирасида-ю, ҳужжатли кинолентaларда қолди...

«Москва» меҳмонхонаси гўзал пойтахтимизда кейинги йилларда бунёд этилган ажойиб қурилишларнинг биттаси. Меҳмонхона чор атрофи серқатнов, бир-бирига туташ асфальт кўчалар, универмаг, китоб магазинлари, бозор билан янада гавжум. Меҳмонхона орқасида «Чорсу» микрорайонига асос солинди. Унда янги турар жойлар қурилиши кенг кўламда амалга оширилмоқда. Бу территория тобора кенгайиб бормоқда. Янги микрорайон 10 минг киши истиқомат қилишига мўлжалланган.

Заррада қуёш акс этганидек, пойтахтнинг шу мўъжаз «Чорсу» даҳасидаги улкан ўзгаришлар олмос қиррали жонажон Тошкентимизнинг бир бўлаги бўлиб ҳамма вақт ярқираб, кўрган кўзларни яшнатиб, қувонтириб тураверади.

В. Сироткин фотолари.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

БИЗ КУРСАНТ ЭДИК

1942 йилнинг охирларида, биз Тошкентдаги В. И. Ленин номли ҳарбий билим юртида таълим олар эдик. Ҳаҳратон қишда ҳам 12 соатдан машғулот бўларди. Тўрт ойдан зиёдроқ ўқиганимиздан сўнг 1943 йил февралида 700 курсант янги кийим-бош билан таъминланди. Бизни вагонларга чиқариб, ғарб томонга олиб кетишди.

Арис станциясига етиб борганимизда радио орқали Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Йўлдош Охунбобоев вафот этганлиги хабар қилинди. Биз курсантлар бир минут сукут сақлаб, отанинг хотираси учун бош эгиб турдик.

Москва яқинидаги бир шаҳарчага етиб бордик. У ерда бизни 129-ўқчи дивизия бўлинмаларига тарқатиб юборишди. Курсантлар дивизиянинг сержантлар составини эгаллади. Мен эса 438-ўқчи полкдаги танкка қарши қурол (ПТР) бўлинма командири қилиб тайинландим. Бўлинмада олти нафар оддий солдат ва учта ПТР бор эди. 1943 йилнинг 12 июль кунида биз фронт линиясига етиб бордик. Душман истеҳкомлари устига тўпларимиз кучли ўт ёғдирди. Самолётларимиз душман истеҳкомларини бомбардимон қилларди. Икки соатли отишмадан сўнг ҳужумга ўтдик. Душман мудофаасини ёриб ўтиб, фашистларни улоқтириб ташладик.

Тепаликка жойлашган хуторга яқинлашганимизда душман бизни қаттиқ ўққа тутди. Ҳамма ётиб қолди. Сафимиз сийраклашди. Яланг жойда жон сақлаш учун снаряд портлашидан ҳосил бўлган чуқирга судралиб тушдим-да, қуролни отишга шайлаб турдим. Лекин бу ерда танкка қарши ишлатиладиган қуролни зирҳли машиналарга эмас, балки бир бинонинг томига мўлжаллаб отишга тўғри келди. Рота командири томдаги душманнинг тўпларидан отилаётган снарядларни корректировка қилувчисини йўқ қилишни топширган эди. Бир ўқдаёқ капитаннинг топшириғи бажарилди. Шундан сўнг капитан тўппончасини қўлига олиб, пиёдаларни ҳужумга бошлади. Душман шиддатли ҳужумимизга дош беролмай чекинди.

Орёл областининг бир қишлоғида, адашмасам, номи Сетуха эди, душманнинг учинчи мудофаа линиясига дуч келдик. Бу ерда ҳам оғир жанглар давом этди. Уч кунлик олишувдан кейин душманни қувиб чиқаришга муваффақ бўлдик. Бизнинг ротамиз иккита юк машинасида душманни изма-из қувлаб борди. Ҳар дақиқа душман пистирмаларига дуч келардик, уларнинг қаттиқ қаршилигини енгишга тўғри келарди. 27 сентябрь куни Красногорск районида колоннамизни душман миномётлардан ўққа тутди. Шу ерда мен яраландим. Госпиталда даволаниб, 1943 йил ноябридан 603-ўқчи полкда хизмат қила бошладим. Лекин Курск жангларида қатнашганлигимни асло унутмайман. Орёл шаҳрини фашист газандаларидан озод этишда 129-ўқчи дивизия алоҳида жасорат кўрсатди. Унга Орёл дивизияси деб ном берилгани ҳам тасодифий эмас. Курск ёйида бўлган мислсиз жангларда ана шу дивизия составида тошкентлик 700 курсант ҳам бор эди. Улар дивизия шон-шуҳратига ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Мен курсантлар жасорати Тошкентдаги В. И. Ленин номли умумқўшин командирлари тайёрлаш олий ҳарбий билим юртининг тарихига ёзиб қўйилишини истар эдим.

А. СИДДИҚОВ,
Улуғ Ватан уруши инвалиди.
Косонсой райони.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

СОВХОЗДА ҚЎРИҚХОНА

Шовот райони территориясида Ғазовот-Давдон массивини ўзлаштириш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бир вақтлар бу ердан дарё оққан бўлиб, ўзан излари ҳозиргача сақланиб қолган. Барханлар ўртасида қамишзор тўқай ва табиий кўл ҳам бор.

Бульдозерлар тўқай ва кўлга яқинлашганида жониворларнинг ороми бузилди. Нима қилиш керак? Очилган қўриқдаги «Колос» дон-чорвачилик совхози директори Болтабой Худоёров муҳим таклифни ўртага қўйди: массивдаги 200 гектар тўқай ва 150 гектар кўлни сақлаб қолиш лозим.

Таклиф ҳаммага маъқул тушди, бу фикрни район раҳбарлари ҳам қўллаб-қувватлашди. Тўқай ва кўл «Колос» совхози қўриқхонаси деб эълон қилинди. Уни муҳофаза қилиш учун ишчи кучи, зарур моддий ресурслар ажратилди, қоровул-назорат хизмати йўлга қўйилди.

Тўқайда ёввойи тўнғиз ва бўридан тортиб кичик ҳайвонларгача бор, оз бўлса ҳам қирғовул ва бошқа хил паррандалар яшайди. Кўлда балиқчиликни ривожлантириш имконияти катта, яқинда ондатра келтирилиб, боқила бошланди.

Ҳайвонларнинг яшаши ва кўпайиши учун қулай шароит яратишга совхоз маъмурияти алоҳида эътибор беряпти. Анча майдонга озуқабоп экинлар экилди, дарахт кўчатлари ўтқазилди. Совхоз коллективининг бу олижаноб ишини ҳамма миннатдорчилик билан кутиб олганлиги бежиз эмас. Табиатга меҳр элга меҳр, авлодларга ҳурмат рамзидир. Инсоний бурч ҳам, қонун ҳам шуни тақозо этади.

Кези келганда, битта истакни айтиб ўтмоқчимиз. Кўллар, тўқайлар Хоразм воҳасидаги бошқа қўриқ совхозларда ҳам мавжуд. «Янгиариқ» совхозидаги Чошкўл — ёввойи ўрдаклар макони. Янгибозор районидаги «Россия» совхозида Қақрали тўқайи, табиий ҳавзалар бор. Юртнинг чиройига чирой қўшадиган хушманзара жойлар сақлаб қолинса, ҳар бир совхоз, ҳар бир районнинг ўз қўриқхонаси ташкил этилса, хайрли иш бўларди. Мақсад шуки, табиат инсон муҳофазасида бўлсин, келажакка биздан гўзал манзаралар обида бўлиб қолсин.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

✦ ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Кисловодскда «Меҳнат резервлари» спортчилари ўртасида ўтказилган мусобақада олмалиқлик В. Оленченко узунликка сакрашда 675 сантиметрли маррани эгаллаб, халқаро классдаги спорт мастери нормативини бажарди. Чирчиқлик Т. Вилисова 100 метрга югуришда (11,3 секунд) биринчи бўлди.

✦ ЧИМ ХОККЕЙ. Иккинчи лига коллективлари ўртасида муваффақиятли куч синашган Жиззах областининг «Зарбдор» командаси келаси йилдан биринчи лигада ўйнаш имкониятига эга бўлади.

✦ ВЕЛОПОЙГА. Ивано-Франковск, Львов, Закарпат областлари йўллари бўйлаб ўтказилган кўпкунлик велопойгада ўзбекистонлик И. Шаров тўртинчи ўринни эгаллаб, «Энг актив пойгачи» номига сазовор бўлди.

✦ ШАХМАТ. Мехикода қизлар ўртасида ўтказилаётган жаҳон чемпионатида Москва жисмоний тарбия институтининг студенти, чирчиқлик Ф. Ҳасанова уч турдан икки очко олиб (бир ўйин кечиктирилган), пешқадамлик қилмоқда.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

СССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ва ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун

АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

алоқа тармоқлари, алоқа узеллари, каналлари орқали ахборотларни узатиш назарияси, системалари ва қурилмалари;

Аспирантурага ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда 35 ёшдан катта бўлмаган, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 45 ёшдан катта бўлмаган, тугалланган олий маълумотли, илмий-тадқиқот ишларида истеъдодини кўрсатган ва танлаган ихтисослиги бўйича олий-ўқув юртини битирганидан кейин камида икки йил амалий иш тажрибаси бўлган СССР гражданлари қабул қилинадилар.

Аспирантурага кирувчилар тарихи ва олий ўқув юртлари программаси ҳажмида ихтисослик, КПСС тарихи ва чет тиллардан бири бўйича конкурс имтиҳонларини топширадилар.

Кириш имтиҳонлари олий ўқув юртлари учун мўлжалланган мавжуд программа ҳажмида ўтказилади.

Аспирантурага кирувчилар институт ректори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни илова этиб топширадилар: кадрлар ҳисоби бўйича шахсий варақа фото сурати билан, кейинги иш жойидан характеристика, таржимаи ҳол, эълон қилинган илмий ишларининг рўйхати. Илмий ишлари эълон қилинмаган кишилар танланган ихтисослиги бўйича илмий докладлар (рефератлар) тақдим этадилар, олий ўқув юртини битирганидан кейин бевосита аспирантурага тавсия қилинган кишилар учун Илмий кенгаш йиғилишининг протоколидан кўчирма, 3-форма бўйича ҳужжат, кандидатлик имтиҳонларини тўла ва қисман топширганлар учун кандидатлик имтиҳонларини топшириш тўғрисида 2 та, олий ўқув юртини битирганлиги тўғрисидаги дипломнинг нусхаси зачёт ведомости нусхаси билан, меҳнат дафтарчасидан кўчирма иш жойидан тасдиқланган ҳолда, 4 та фото сурат (3х4 см).

Аризалар 1983 йилнинг 20 октябригача қабул қилинади.

Батафсил маълумотларни ушбу адресда жойлашган институтдан олиш мумкин: 700084, Тошкент шаҳри, Е-84, Энгельс кўчаси, 108-уй, Телефонлар: 35-77-76, 35-97-39.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
2 СЕНТЯБРДА
Ҳамза Ҳакимзода НИЁЗИЙнинг

«БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ»

спектакли билан

66-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

сентябрь ойида намойиш қилинадиган спектаклларнинг

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

2 да — БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ.
3 да — ИНҚИЛОБ ТОНГИ.
4 да — ГУРУНГ.
6 да — РУЕ.
7 да — АРИЗАСИГА ҚУРА.
8 да — КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ.
9, 10, 11 да — ЮЛДУЗЛИ ТУНЛАР.
13 да — ОЛТИН ДЕВОР.
14 да — ЎН УЧИНЧИ РАИС.
15 да — СОҚОВ РИЦАРЬ.
16 да — АРИЗАСИГА ҚЎРА.
17 да — АБУ АЛИ ИБН СИНО.
18 да — НОДИРАБЕГИМ.
20 да — БАЛАНД ҚОЯДАГИ АЁЛЛАР.
21 да — РЎЙХАТЛАРДА ЙЎҚ.
22 да — КУЗНИНГ БИРИНЧИ КУНИ.
23 да — ҲАР ТЎКИЗДА БИР АЙБ.
24 да — ҚИЁМАТ ҚАРЗ.
25 да — ГУРУНГ.
27 да — ЮРАК ОПЕРАЦИЯСИ.
28 да — КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ.
29 да — РУЕ.
30 да — АБАЙ.

Билетлар сотилмоқда.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
АКУШЕРЛИК ВА ГИНЕКОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта (медицина фанлари кандидати) **ва кичик илмий ходимлар:** оператив ва консерватив гинекология бўлинмаси ҳузуридаги «Пахта тозалаш саноати корхоналарида ҳомиладор аёллар меҳнатидан рационал фойдаланишни тадқиқотлаш группаси

Конкурс муддати — 5 сентябргача.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адресга топширилсин: 700124, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 132 «а»-уй.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 34-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йилига Электротехника ва электроника саноати учун малакали ишчи ёшлар тайёрловчи қуйидаги касблар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 8-синфни битирганлар учун 3 йил, 10-синфни битирганлар учун эса 1 йил.

Штамп ва қурилмаларни тайёрлаш ва созлаш бўйича асбобсоз слесарлар, саноат электр асбобларини созловчи электромонтёр, токарь-универсал, иккиламчи электр занжирларини монтаж қилувчилар, электр машина ва аппаратларни йиғувчилар, ярим ўтказгич асбобларини йиғувчилар, интеграл-микросхемаларни йиғувчилар, чизмачи-конструктор, ОТК контролери, радиодеталь, саноат асбобларини созловчи слесарлар.

8 синф маълумоти билан ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал бепул иссиқ овқат ва уст-бош билан таъминланадилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақларининг учдан бир қисмини оладилар.

Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртини битирганлар конкурссиз олий ва ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилинадилар.

СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ҚАЙТГАНЛАР УЧУН ЎҚИШ МУДДАТИ ҚИСҚАРТИРИЛАДИ ВА 60 СЎМ ҲАЖМИДА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: 700105, Тошкент шаҳри, Манзара кўчаси, 137-уй (12, 26, 37, 52, 68, 133, 22, 106, 80-автобуслар ҳамда 5, 26-трамвайларнинг «Қорасув» бекати).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги коллегияси, министрлик марказий аппарати ходимлари ва жамоатчилик ташкилотлари ҳамда Ўзбекистон ССР халқ хўжалик ютуқлари кўргазмаси коллективи Ўзбекистон ССР Маданият министри З. Р. Раҳимбобоевага укаси

Пўлат Раҳимович РАҲИМБОБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллегияси ва «Узсельхозхимия» республика илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи бирлашма бўлими бошлиғи, 1967 йилдан буён КПСС аъзоси

Шахоб Абдумавлонович НАЗАРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.40 — Кўчатлар. Бадиий фильм. 12.05 — Халқ оҳанглари. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Олимлар — Подмосковьенинг агросаноат комплексига. 16.30 — Рус тили. 17.05 — Концерт. 17.40 — Бил ва уддала. 18.25 Шахмат мактаби. 18.55 — Вьетнам. Қайтадан туғилган ер. Кинокўрсатув. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хайр, ёз. Мактаб ўқувчилари учун киноконцерт. 20.10 — Меҳнат интизомини мустаҳкамлайлик. 20.20 — Жўшқин рейс. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Қуш сотувчи. спектакль. 23.00 — Футбол. «Динамо» (М) — «Металлист». 23.45 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилади. 1-кўрсатув. 10.05 ва 13.55 — Инглиз тили. 10.35 — В. Луговской поэзияси. 11.15 — Илмий-оммабоп фильм. 11.40 ва 12.40 — География. 12.10 — Оналар мактаби. 13.10 — Тарих. 13.35 — Ботаника. 14.25 — Совет тасвирий санъатида коммунист образи. 14.55 — Мактаб ўқувчиларига нон ҳақида. 15.25 — Илмий-оммабоп фильм. 15.45 — Драматургия ва театр. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳунар-техника билим юртларига бағишланган энг яхши кўрсатувлар Бутуниттифоқ конкурси. 19.15 — Санъат усталари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Асли болаликдан. 21.30 — Время. 22.00 — Рафферти. Бадиий фильм. 1-серия. 23.05 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.20 — География. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Биология. 13.00 Олмос камар. Видеофильм. 1-қисм. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Ўзбекистон кардиологларининг съезди. 18.45 — «Совет Ўзбекистони санъати» журнали — бизнинг меҳмонимиз. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Кинопублицист экрани. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.30 — Олмос камар. Видеофильм. 2-қисм. 23.30 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — Москва-II. 18.20 — Мишук. Бадиий фильм. 19.25 — Ер юзида тинчлик учун. 19.55 — Янгиликлар. 20.15 — Шимол келини. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

3 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Оддий мўъжизалар. 10.10 — Спортлото. 10.20 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.50 — Фильм-концерт. 11.35 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 12.15 — Кишиларнинг оилавий ансамбли куйлайди. 12.30 — Ҳужжатли фильм. 13.05 — Фильм-концерт. 14.10 — Ешлар адреслари. 14.55 — Камалак. 15.20 — Дунё воқеалари. 15.35 — Болалар учун фильм. 17.50 — Инсон. Ер. Коинот. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 19.15 — Дунё воқеалари. 20.15 — Биринчи муҳаббат. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Юмор кечаси. 23.35 — Ҳужжатли фильм. 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Агар соғлом бўлай, десанг. 9.30 — Ҳужжатли фильмлар. 10.20 — Тонгги почта. 10.50 — Пазанда. Бадиий фильм. 12.00 — Мотоспорт. Европа чемпионати. 12.30 — Концерт. 13.15 — Саёҳатчилар клуби. 14.15 — Пол-Гоген. Бадиий фильм. 1-серия. 15.15 — Новосибирск телевидение студиясининг программаси. 17.00 Ҳужжатли фильм. 18.00 — Халқаро обзор. 18.15 — Здоровье. 19.00 — Кинопанорама. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Музикали киоск. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Рафферти. Бадиий фильм. 2-серия. 23.15 — Ҳужжатли фильм. 23.30 — Енгил атлетика.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Шанба тароналари. 10.40 — Шахмат мактаби. 11.10 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. 11.40 — Дворянлар уяси. Бадиий фильм. 13.30 — Олмос камар. Телевидеофильм. 2-қисм. 14.20 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 18.05 — Мультфильм. 18.30 — Концерт. 19.00 — Телефильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ хўжалигини бошқариш ва планлаштиришда кибернетиканинг роли. 20.15 — Тонг отаётган шаҳар. Телевизион фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дефолиация: мутахассислар маслаҳати. 22.25 — Олмос камар. Телевидеофильм. 3-қисм. 23.35 — Кўрсатувлар программаси.

17.55 — Тожикистон телевидениесининг программаси

РАДИО

2 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бир жуфт қўшиқ. Концерт. 9.30 — Идеология иши: тажриба ва вазифалар. 11.15 — Янги музикали ёзувлар. 11.50 — Япония — кунчиқар мамлакат. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Оркестр ижроси учун асарлар. 19.25 — Ешлик. 21.15 Пахтакорларнинг талабларига биноан концерт. 22.30 — И. С. Тургенев. «Биринчи муҳаббат». Радиопостановка.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 02126. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 201. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15